

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XII — Nr. 552

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 8 noiembrie 2000

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
HOTĂRÂRI ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Hotărârea nr. 3 din 24 octombrie 2000 privind contesta- rea înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României	1-4		
— Opinii separate	5-9		
Hotărârea nr. 7 din 27 octombrie 2000 privind contesta- rea înregistrării candidaturilor domnilor Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Theodor-Dumitru Stolojan și Petre Roman pentru funcția de Președinte al României.....	10-11		
HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
1.005. — Hotărâre privind măsuri pentru acordarea de stimulente financiare, prin Agenția Națională pentru			
		Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere, antreprenorilor locali, în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă provenite din activitatea minieră și din activități conexe acesteia.....	11-29
		1.008. — Hotărâre privind programul-cadru de restructu- rarea a sectorului producției de apărare.....	29-31
		1.009. — Hotărâre privind corelarea gradelor profesionale prevăzute în Statutul personalului silvic cu catego- riile, clasele și gradele aferente funcțiilor publice, prevăzute în Statutul funcționarilor publici	31-32

HOTĂRÂRI ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂREA Nr. 3

din 24 octombrie 2000

privind contestarea înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Florin Bucur Vasilescu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Mariana Trofimescu — procuror
Florentina Geangu — magistrat-asistent

La data de 23 octombrie 2000 Biroul Electoral Central a înaintat Curții Constituționale, în vederea soluționării, contestația înregistrată la nr. 65 din 23 octombrie 2000, formulată de domnul Petru-Bucur Volk, precum și contestația înregistrată la nr. 70 din 23 octombrie 2000, formulată de domnul Claudiu Păun.

Contestațiile privesc înregistrarea candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României la alegerile din 26 noiembrie 2000 și formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 320 D/2000 și, respectiv, nr. 325 D/2000.

Potrivit dispozițiilor art. 20 alin. 4 teza întâi din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, astfel cum a fost modificat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 19 din 17 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 17 octombrie 2000, contestațiile se soluționează fără citarea părților, cu participarea numai a judecătorilor Curții, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar.

Prin cerere separată depusă la dosar contestatorul Petru-Bucur Volk a adresat, în temeiul art. 27 pct. 1 și 7 din Codul de procedură civilă, solicitarea de recuzare a domnului judecător Florin Bucur Vasilescu. Reprezentantul Ministerului Public apreciază cererea de recuzare ca fiind inadmisibilă și solicită respingerea ei. Curtea Constituțională constată inadmisibilitatea cererii de recuzare, întrucât, potrivit art. 25 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, astfel cum a fost modificat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 19 din 17 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 17 octombrie 2000, „*O dată legal sesizată, Curtea procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului și nici cele privind recuzarea judecătorilor*”.

Același contestator a solicitat, printr-o petiție separată depusă la dosar, conexarea Dosarului nr. 163 D/1996 (referitor la contestația pe care autorul a formulat-o împotriva înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu la alegerile pentru funcția de Președinte al României din anul 1996) la Dosarul nr. 320 D/2000, ceea ce ar determina, după opinia sa, o mai bună administrare a justiției. Se precizează că împotriva Hotărârii nr. 1/1996, pronunțată în Dosarul nr. 163 D/1996, contestatorul s-a adresat cu o petiție, la 17 noiembrie 1996, Comisiei Europene a Drepturilor Omului, petiție pe care ulterior a înaintat-o și Curții Europene a Drepturilor Omului. Reprezentantul Ministerului Public apreciază cererea de conexare ca fiind, de asemenea, inadmisibilă. Curtea Constituțională respinge cererea, având în vedere că Dosarul nr. 163 D/1996 a fost soluționat prin Hotărârea nr. 1/1996, definitivă, astfel încât nu se mai află pe rolul acesteia, iar conexarea se poate dispune numai cu privire la cauze în curs de soluționare.

În motivarea contestației care formează obiectul Dosarului nr. 320 D/2000 autorul acesteia solicită constatarea nulității înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu, în esență pentru următoarele motive:

Prin „Comunicatul către Țară” al Consiliului Frontului Salvării Naționale a fost propus un program conținând 10 puncte fundamentale, printre care și separarea puterilor legislative, executive și judecătorească în stat, și alegerea tuturor conducătorilor politici pentru unul sau cel mult două mandate.

Decretul-lege nr. 2/1989, precum și Decretul-lege nr. 92/1990, acte normative cu caracter constituțional, consacrau principiul eligibilității funcțiilor de conducere, alegerea tuturor conducătorilor politici urmând să se facă numai pentru unul sau cel mult două mandate.

Un prim mandat sau fragment de mandat de Președinte al României a fost îndeplinit de domnul Ion Iliescu începând cu 8 iunie 1990. În aceste condiții se invocă încălcarea prevederilor art. 81 alin. (4) din Constituție și ale art. 10 din Legea nr. 69/1992, susținându-se că domnul Ion Iliescu „a îndeplinit, anterior alegerilor președințiale programate pentru 26 noiembrie 2000, două mandate în funcția de Președinte al României, astfel: mai întâi, între 20 mai 1990 și 30 octombrie 1992, și anume, între 20 mai 1990 și 7 decembrie 1991, sub aplicarea Decretului-lege nr. 2 din 27 decembrie 1989 și a Decretului-lege nr. 92 din 14 martie 1990, iar între 8 decembrie 1991 și 30 octombrie 1992, sub aplicarea Constituției din 1991; a doua oară, cu începere de la 30 octombrie 1992 și până la depunerea jurământului de către Președintele ce a fost

desemnat prin alegerile din 17 noiembrie 1996, respectiv Emil Constantinescu, la 29 noiembrie 1996”.

În sprijinul contestației se invocă și unele opinii ale unor juristi, precum și declarația domnului Ion Iliescu din anul 1992, în sensul că participă la alegeri pentru un al doilea mandat constituțional.

Totodată autorul contestației solicită Curții analizarea conținutului motivelor invocate într-o „întâmpinare”, înregistrată la Biroul Electoral Central la 17 octombrie 2000, întâmpinare despre care precizează că este parte integrantă a contestației. Curtea observă că motivele invocate în această „întâmpinare” se regăsesc, în esență, în ambele contestații care formează obiectul dosarelor nr. 320 D/2000 și nr. 325 D/2000, astfel încât nu mai este necesară reproducerea lor separată.

În motivarea contestației care formează obiectul Dosarului nr. 325 D/2000 autorul acesteia arată că: „În fapt, domnul Ion Iliescu nu îndeplinește toate exigențele art. 35 din Constituție de a candida și, respectiv, de a fi ales în funcția de Președinte al României. De asemenea, domnul Ion Iliescu a îndeplinit până astăzi două mandate constituționale de Președinte al României și, potrivit prevederilor Constituției, nu mai are vocație pentru un al treilea mandat.” În dezvoltarea motivelor invocate, după ce se realizează unele considerații teoretice de ordin politic și social, contestatorul susține, în esență, următoarele: „Domnul Ion Iliescu a îndeplinit două mandate de Președinte al României, între mai 1990—octombrie 1992 și, respectiv, între octombrie 1992—noiembrie 1996; hotărârile Curții Constituționale date în 1992 și 1996 nu au autoritate de lucru judecat (deoarece în viitoare litigii electorale părțile nu vor fi aceleași), ele au un caracter individual, limitându-se doar la alegerile din 1992 și 1996; hotărârile respective nu conservă drepturi în viitoarele litigii, Curtea Constituțională își poate revizui concluziile; revizuirea se poate realiza în baza art. 16 din Legea nr. 47/1992; hotărârile Curții pot fi anulate chiar de Curtea Constituțională sau pe calea justiției.”

Curtea, având în vedere că ambele contestații au același obiect, și anume înregistrarea candidaturii domnului Ion Iliescu, precum și că acestea au, practic, un conținut identic, ridică, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public consideră că sunt îndeplinite condițiile legale pentru conexare. Curtea, în temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 47/1992, republicată, și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, dispune conexarea Dosarului nr. 325 D/2000 la Dosarul nr. 320 D/2000.

Reprezentantul Ministerului Public, punând concluzii, în temeiul art. 85 alin. (1) din Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, coroborat cu art. 28 alin. (1) din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, apreciază ca fiind neîntemeiate contestațiile privind înregistrarea candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, arătând, în esență, următoarele: Decretul-lege nr. 92/1990 este un act normativ cu caracter provizoriu și tranzitoriu, care nu se referă la noțiunea de mandat președințial, ci la unele prerogative ale funcției de Președinte al României. Noțiunea de mandat al Președintelui României este utilizată pentru prima dată în Legea nr. 69/1992, adoptată în temeiul Constituției din anul 1991. Rezultă că singurul mandat de Președinte al României, în înțeles constituțional, este cel îndeplinit ca urmare a alegerilor din septembrie 1992. În consecință, se solicită respingerea contestațiilor.

CURTEA,

analizând contestațiile în raport cu prevederile Constituției și ale Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările ulterioare, văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, precum și documentele aflate la dosar, reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 144 lit. d) din Constituție, ale art. 26 din Legea nr. 47/1992, republicată, ale art. 2 alin. (2) și ale art. 11 alin. (3) din Legea nr. 69/1992, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze contestațiile privind înregistrarea candidaturii pentru funcția de Președinte al României.

În opinia contestatorilor candidatul Ion Iliescu a îndeplinit două mandate de Președinte al României, astfel încât la alegerile din 26 noiembrie 2000 ar candida pentru un al treilea mandat.

Unul dintre argumentele aduse în sprijinul acestei susțineri are în vedere funcția de Președinte al României deținută de domnul Ion Iliescu în temeiul Decretului-lege nr. 2 din 27 decembrie 1989 și al Decretului-lege nr. 92 din 14 martie 1990, acte normative preconstituționale care, între altele, au cuprins și reglementări cu privire la instituția de șef al statului. Acest argument implică examinarea naturii juridice a actelor normative preconstituționale, pe baza cărora s-au îndeplinit mandatele anterioare, precum și a instituției mandatului de Președinte al României, ca și a raportului dintre aceasta și funcția de șef al statului, îndeplinită anterior.

În legătură cu Decretul-lege nr. 2/1989 se constată că în nici una dintre prevederile acestuia nu se indică funcția de șef al statului sau mandatul de Președinte al României. Art. 5 din acest act normativ se referă la președintele Consiliului Frontului Salvării Naționale, ale cărui atribuții sunt stabilite în mod sumar, unele dintre acestea fiind specifice prin natura lor prerogativelor unui șef de stat, altele însă neavând nimic comun cu asemenea prerogative. Astfel, unele atribuții dintre cele care ar fi putut aparține unui șef de stat unipersonal au fost rezervate, prin prevederile art. 2 din menționatul act normativ, Consiliului Frontului Salvării Naționale, ca organ colegial de putere.

Funcția de șef al statului a fost instituită prin Decretul-lege nr. 92/1990 sub denumirea „*Președintele României*”. Reglementarea acestei instituții cuprindea elemente specifice, diferite de cele reglementate prin Constituție, și anume cele privind vârsta minimă pentru a fi ales, interdicția pentru unele persoane de a fi alese, procedura contenciosului electoral, validarea alegerii și momentul de la care candidatul ales este declarat președinte, precum și cele care au stabilit atribuțiile Președintelui României și raporturile sale cu celelalte autorități publice. Tot astfel Decretul-lege nr. 92/1990 nu a stabilit durata îndeplinirii funcției de președinte. Din compararea acestui act normativ cu reglementările constituționale actualmente în vigoare, având ca obiect instituția de Președinte al României, cuprinse la art. 35 și în art. 80–100 din Constituție, rezultă că, deși formal, în ceea ce privește denumirea instituției, s-ar părea că este reglementată una și aceeași autoritate publică, în realitate cele două instituții sunt esențial diferite. Pe calea unei asemenea examinări comparative rezultă așadar că sub aceeași denumire au fost reglementate instituții de autoritate publică esențialmente diferite, prima având un caracter tranzitoriu, cealaltă în condiții de stabilitate constituțională.

Decretul-lege nr. 2/1989 și Decretul-lege nr. 92/1990 au avut, într-adevăr, caracterul unor acte cu valoare constituțională, dar ele nu au fost constituții. Indiscutabil, respectivele acte normative au avut un caracter tranzitoriu. În acest sens sunt relevante prevederile tranzitorii ale art. 99 din Decretul-lege nr. 92/1990, potrivit cărora: „*Prezentul decret-lege se aplică până la adoptarea legii electorale elaborate pe baza noii Constituții*”. Constituția din 1991 a confirmat apoi caracterul tranzitoriu al reglementărilor anterioare. Astfel, art. 150 alin. (1) a prevăzut că „*Legile și toate celelalte acte normative rămân în vigoare, în măsura în care ele nu contravin Constituției*”. Art. 151 alin. (1) a precizat, de asemenea, că „*Instituțiile republicii, existente la data intrării în vigoare a Constituției, rămân în funcțiune numai până la constituirea celor noi*”. Deși textul constituțional se referă la „*instituțiile republicii*”, această locuțiune implică,

neîndoielnic, și normele care au stat la baza organizării și funcționării acelor instituții, o „*instituție*”, ca structură organizatorică și funcțională, neputând exista în afara cadrului juridic care o reglementează. De altfel, prin art. 30 din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, Decretul-lege nr. 92/1990 a fost expres abrogat, așa încât nici una dintre reglementările cuprinse în acel decret-lege nu poate fi reactualizată decât artificial și anacronic, în afara rigorilor juridice.

Față de cele arătate, Curtea Constituțională constată că nici un act normativ preconstituțional nu consacră instituția mandatului de Președinte al României. Această instituție este pentru prima oară reglementată prin Constituția din 1991. Mandatul de Președinte al României are determinări constituționale specifice și inedite față de reglementările anterioare, care privesc mai ales funcțiile ce derivă din mandat, condițiile de dobândire, de validare și de începere a mandatului, durata acestuia, incompatibilitățile și imunitățile pe care le antrenează, atribuțiile ce derivă din mandat și, implicit, raporturile în care se află deținătorul acestuia cu celelalte autorități publice, răspunderea ce revine titularului mandatului pentru modul de exercitare a acestuia. Nici o altă funcție dobândită pe baza unor reglementări anterioare Constituției nu a avut ca fundament un asemenea mandat, așa încât trebuie admis că prevederile Constituției marchează o soluție de ruptură sau de reșezare esențial diferită a instituției de șef al statului. Pe cale de consecință, mandatul de Președinte al României reglementat de Legea fundamentală nu poate fi așezat în prelungirea unor durate de îndeplinire a funcției de Președinte al României anterioare intrării în vigoare a Constituției din anul 1991.

Mandatul de Președinte al României își găsește consacarea în mai multe texte constituționale, printre care și prevederile art. 81 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora „*Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive*”. Aceste prevederi trebuie interpretate însă în contextul tuturor reglementărilor cuprinse în noul așezământ fundamental al României, instituit prin Constituția din 1991. Or, potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile*”. Acest principiu, fiind de natură constituțională, se aplică înseși prevederilor constituționale, astfel încât regula interdicției exercitării a mai mult de două mandate de Președinte al României nu își poate găsi aplicarea decât după ce Constituția a intrat în vigoare, adică începând cu alegerile președințiale din 1992.

În consecință, potrivit celor arătate mai sus, candidatul Ion Iliescu a îndeplinit un singur mandat între anii 1992–1996 și de aceea prevederile art. 81 alin. (4) din Constituție nu sunt aplicabile în cauza de față.

Pe de altă parte, în motivarea contestațiilor se face referire constantă numai la „*funcția de Președinte al României*”, ignorându-se cea de-a doua componentă a reglementării cuprinse în art. 81 alin. (4), și anume instituția mandatului. Or, funcția de președinte nu poate fi extrasă din cuprinsul reglementării, neținându-se seama de conceptul de mandat. De aceea, pentru compararea instituției de șef al statului, în reglementarea actuală, cu situații anterioare trebuie să se observe că instituția Președintelui României este definită, între altele, și prin mandatul constituțional. În lipsa unui astfel de mandat, anterior intrării în vigoare a Constituției, orice asociere cu situații juridice premergătoare Constituției este nefondată.

Un alt motiv pentru contestarea înregistrării candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României este acela că perioada cuprinsă între data de 8 decembrie 1991 și până la alegerile din septembrie 1992 face parte din primul mandat constituțional îndeplinit în succesiunea celor două mandate permise de art. 81 alin. (4) din Constituție. În susținerea acestui argument sunt invocate prevederile art. 151 alin. (1) din Constituție, potrivit

căroră „*Instituțiile republicii, existente la data intrării în vigoare a prezentei Constituții, rămân în funcțiune până la constituirea celor noi*“.

Curtea reține că aceste dispoziții constituționale au asigurat continuitatea vieții statale a țării prin prorogarea funcționării autorităților publice existente până la constituirea celor noi, după regulile stabilite în Constituție. În aceste condiții și-au desfășurat activitatea Președintele României, Parlamentul, Guvernul, instanțele judecătorești, organele de procuratură și alte autorități publice. În ceea ce privește autoritățile publice cu caracter electiv — Parlamentul și Președintele României —, acestea și-au continuat activitatea, conform art. 151 alin. (1) din Constituție, pe baza legitimității conferite anterior, în temeiul scrutinului din 20 mai 1990, desfășurat conform Decretului-lege nr. 92/1990. Rezultă că numai prin alegerile din 1992, organizate înăuntrul termenului de un an de la adoptarea Constituției, prevăzut la art. 80 alin. (2) coroborat cu art. 99 din Decretul-lege nr. 92/1990, aceste autorități publice s-au constituit pentru prima oară ca instituții noi, în sensul art. 151 din Constituție. Desigur, în ceea ce privește atribuțiile acestor autorități, Constituția a fost de imediată aplicare. Dar caracterul nou, constituțional, al acestor autorități, având semnificația unei rupturi față de legitimitatea lor anterioară, este, fără îndoială, consecința alegerilor din septembrie 1992. De aceea, perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a Constituției și alegerile din 1992 nu poate avea semnificația mandatului constituțional prevăzut la art. 81 alin. (4) din Constituție.

În contestații s-a susținut că, dacă ar fi ales, domnul Ion Iliescu ar depăși limita maximă a două mandate de 4 ani prevăzută la art. 81 alin. (4) și la art. 83 alin. (1) din Constituție, fără a se ține seama că, în realitate, a fost exercitat un singur mandat constituțional, în urma alegerilor din septembrie 1992. Într-adevăr, mandatele pe care le poate exercita Președintele României sunt cel mult două, dar aceasta numai în condițiile cuprinse în Legea fundamentală a țării, deoarece numai aceasta a dat valoare juridică limitării respective.

În sprijinul contestațiilor au fost invocate și prevederile art. 10 din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, potrivit căroră: „*Nu pot candida persoanele care, la data depunerii candidaturii, nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 35 din Constituție pentru a fi alese sau care au fost alese anterior, de două ori, ca Președinte al României.*“

Curtea constată că și acestor prevederi, ca și celor cuprinse în art. 81 alin. (4) din Constituție, le sunt aplicabile deopotrivă dispozițiile art. 15 alin. (2) din Legea fundamentală. Principiul neretroactivității legii impune ca dispozițiile art. 10 din Legea nr. 69/1992 să se aplice

numai mandatelor de Președinte al României îndeplinite după intrarea în vigoare a acestei legi. În consecință, primele alegeri pentru funcția de Președinte al României căroră li s-au aplicat aceste prevederi de lege au fost cele din anul 1992. Prin urmare, rezultă că în prezent candidatura domnului Ion Iliescu vizează un al doilea mandat constituțional.

De altminteri, invocarea acestor prevederi legale pentru contestarea legitimității constituționale a candidaturii domnului Ion Iliescu, făcând abstracție de dispozițiile Legii fundamentale, nu este concludentă, din moment ce obiectul contestațiilor, prin referirea la nesocotirea unor dispoziții din Constituție, imprimă litigiilor cu care a fost sesizată Curtea Constituțională trăsăturile contenciosului constituțional. Or, în contenciosul constituțional Curtea, garant al supremației Constituției, trebuie să se raporteze la dispozițiile acesteia, iar nu la cele ale unor acte subsecvente și inferioare acestora. Pe de altă parte, chiar dacă nu s-ar avea în vedere un asemenea imperativ, socotindu-se că se desfășoară un simplu contencios electoral, este de la sine înțeles, având în vedere principiul necontestat al ierarhiei normelor juridice, că norma legală nu poate fi opusă normei constituționale. Fiind vorba despre un text adoptat după intrarea în vigoare a Constituției, prevederile sale nu pot fi interpretate decât în concordanță cu dispozițiile art. 81 alin. (4) din Constituție, referindu-se deci la aceeași interdicție ce privește exclusiv mandatul constituțional de Președinte al României. Orice altă interpretare, fiind neconstituțională, nu poate fi reținută, chiar dacă, sub aspect literal, textul ar permite-o.

În sfârșit, în motivarea contestațiilor se invocă declarații ale candidatului Ion Iliescu, opinii ale unor juriști, precum și considerații de ordin moral ori politic. Nici unul dintre acestea nu poate fi reținut ca argument juridic în fața Curții Constituționale, care, potrivit art. 13 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, republicată, „*se pronunță în numele legii*“. În plus, art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, republicată, precizează explicit și imperativ: „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra problemelor de drept*“...

Din cele arătate rezultă că mandatul de Președinte al României din perioada 1992–1996 este primul mandat constituțional al domnului Ion Iliescu.

Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența Curții Constituționale, exprimată în mai multe hotărâri ale acesteia, printre care, îndeosebi, Hotărârea nr. 1/1996, reînțevnind elemente juridice noi care să determine renunțarea la jurisprudența Curții în acest domeniu.

În consecință, contestațiile ce fac obiectul cauzei de față urmează să fie respinse.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. d) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. B.a), al art. 16, 26 și 27 din Legea nr. 47/1992, republicată, precum și al art. 2 alin. (2) și al art. 11 alin. (2) și (3) din Legea nr. 69/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestațiile privind înregistrarea candidaturii domnului Ion Iliescu pentru funcția de Președinte al României, contestații formulate de domnii Petru-Bucur Volk și Claudiu Păun.

Hotărârea este definitivă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

OPINIE SEPARATĂ

Consider că cele două contestații care fac obiectul prezentei cauze sunt întemeiate și trebuia să fie admise, constatându-se că înregistrarea depunerii de către domnul Ion Iliescu a unei noi candidaturi pentru funcția de Președinte al României, la alegerile programate la 26 noiembrie 2000, este în contradicție cu dispozițiile art. 81 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora: „*Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive.*”

Anterior înregistrării la Biroul Electoral Central, la 21 octombrie 2000, a candidaturii sale pentru alegerile programate la 26 noiembrie 2000, candidatul Ion Iliescu a mai îndeplinit funcția de Președinte al României, exercitând două mandate constituționale, și anume:

— un prim mandat, ca urmare a alegerilor din 20 mai 1990 (desfășurate în temeiul Decretului-lege al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională nr. 92/1990 pentru alegerea Parlamentului și a Președintelui României), mandat încheiat la 29 octombrie 1992;

— un al doilea mandat, cu începere de la 30 octombrie 1992 (data depunerii jurământului în calitate de Președinte al României, conform rezultatului alegerilor desfășurate în tururile de scrutin din 26 septembrie 1992 și, apoi, din 11 octombrie 2000, desfășurate în temeiul art. 80 și următoarele din Constituția intrată în vigoare la 8 decembrie 1991), mandat încheiat la 28 noiembrie 1996 (ca urmare a depunerii jurământului, în calitate de Președinte al României, la 29 noiembrie 1996, de către un alt candidat, conform rezultatului alegerilor desfășurate în tururile de scrutin din 3 noiembrie 1996 și, apoi, din 17 noiembrie 1996).

Așa fiind, nu sunt de acord cu dispozitivul și considerentele hotărârii la care se referă prezenta opinie separată (și care, de altfel, constituie — în cea mai mare parte — reproducerea Hotărârii Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 septembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 septembrie 1996), în sensul că singurul mandat de Președinte al României exercitat până în prezent de candidatul Ion Iliescu ar fi acela cuprins între 1992–1996.

În plus, trebuie constatat că soluția de respingere a contestațiilor se află în contradicție cu principiul neretroactivității legii, stabilit prin prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție (principiu care — astfel cum rezultă din jurisprudența constantă a Curții Constituționale — este aplicabil, deopotrivă, și prevederilor constituționale), dacă se are în vedere faptul că unul dintre considerentele pe care se fundamentează dispozitivul hotărârii pronunțate în prezentul dosar aplică exigențele cuprinse în art. 83 alin. (1) din Constituție („*Mandatul Președintelui României este de 4 ani și se exercită de la data depunerii jurământului.*”) la mandatul de Președinte al României din perioada 1990–1992, adică dintr-o perioadă parțial anterioară intrării în vigoare a Constituției.

Întrucât — conform, de altfel, și hotărârii la care se referă prezenta opinie separată — este necontestată exercitarea de către candidatul Ion Iliescu a unui mandat constituțional de Președinte al României între 1992–1996, în cele ce urmează vor fi înfățișate — sub punctul I — considerentele din care rezultă exercitarea, de către același candidat, a unui mandat constituțional de Președinte al României între 1990–1992; de asemenea, sub punctul II, vor fi înfățișate considerentele din care rezultă că au fost încălcate prevederile art. 15 alin. (2) din Constituție, referitoare la principiul neretroactivității, criticându-se — totodată — modul în care aceste prevederi au fost utilizate spre a se ajunge la o soluție eronată; în sfârșit, sub punctul III, se

vor face referiri la evoluția contradictorie a jurisprudenței Curții Constituționale în această materie.

I.1. Candidatul Ion Iliescu a exercitat cel dintâi mandat constituțional de Președinte al României ca urmare a rezultatului alegerilor din 20 mai 1990, desfășurate în temeiul Decretului-lege al Consiliului Provizoriu de Uniune Națională nr. 92/1990 pentru alegerea Parlamentului și a Președintelui României (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 18 martie 1990).

Prin însăși hotărârea la care se referă prezenta opinie separată se confirmă susținerea contestatorilor în sensul că acest act normativ (la fel ca, de altfel, și Decretul-lege al Consiliului Frontului Salvării Naționale nr. 2/1989 privind constituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Frontului Salvării Naționale) au „valoare constituțională”. Se adaugă însă precizările că aceste acte normative „nu au fost constituții”, precum și că ele „au avut un caracter tranzitoriu”. Aceste precizări, pe lângă aceea că indică elemente oricum necontestate, nu prezintă nici o relevanță sub aspectele care interesează cu privire la natura mandatului de Președinte al României — și anume, „mandat constituțional” — exercitat ca urmare a alegerilor din 20 mai 1990.

I.2. Este adevărat că acest prim mandat de Președinte al României a fost exercitat, pentru început, în temeiul Decretului-lege nr. 92/1990 (act normativ cu „valoare constituțională”) și, apoi, în temeiul Constituției intrate în vigoare la 8 decembrie 1991. Dar, prin dispozițiile — extrem de clare — ale art. 151 alin. (1) din Constituție („*Instituțiile republicii, existente la data intrării în vigoare a prezentei Constituții, rămân în funcțiune până la constituirea celor noi.*”), a fost reglementată continuitatea exercitării mandatului început anterior intrării în vigoare a Constituției. De aceea, este evident neîntemeiată concluzia inversă, conținută în considerentele hotărârii la care se referă prezenta opinie separată, în sensul că „[...] prevederile Constituției marchează o soluție de ruptură sau de reaşezare esențial diferită a instituției de șef al statului” sau că — într-o altă abordare — „[...] caracterul nou, constituțional, al acestor autorități, având semnificația unei rupturi față de legitimitatea lor anterioară, este, fără îndoială, consecința alegerilor din septembrie 1992.” După cum, de asemenea, sunt inexacte și argumentele care se axează pe ideea că „[...] nici un act normativ preconstituțional nu consacră instituția mandatului de Președinte al României”, care „[...] are determinări constituționale specifice și inedite față de reglementările anterioare [...]”.

În sensul continuității exercitării mandatului de Președinte al României operează numeroase argumente, printre care figurează, de exemplu, următoarele:

I.2.a) Mai întâi, trebuie observat că discontinuitatea afirmată prin hotărârea la care se referă prezenta opinie separată este contrazisă — în chiar aceeași hotărâre — prin afirmații de genul: „Aceste dispoziții constituționale [ale art. 151 alin. (1)] au asigurat continuitatea vieții statale a țării prin prorogarea funcționării autorităților publice existente până la constituirea celor noi, după regulile stabilite prin Constituție.”

I.2.b) În al doilea rând, după cum, de altminteri, se constată și în hotărârea la care se referă prezenta opinie separată, în ambele acte normative a fost utilizată denumirea de „*Președinte al României*”.

I.2.c) În al treilea rând, analiza reglementărilor esențiale referitoare la instituția Președintelui României cuprinse în cele două acte normative constituționale relevă existența continuității. Astfel, cât privește domeniul — esențial — al atribuțiilor Președintelui României, imensa majoritate a

atribuțiilor stabilite prin art. 82 al Decretului-lege nr. 92/1990 se regăsesc în cuprinsul textelor ce alcătuiesc Capitolul II (denumit „Președintele României”) al Titlului III din Constituția intrată în vigoare în 1991 (de exemplu, la art. 85, art. 88, art. 89, art. 92, art. 93, art. 94, art. 99) sau în alte texte ale Constituției (de exemplu, la art. 77). De asemenea, contrar celor afirmate în considerentele hotărârii la care se referă prezenta opinie separată, și în alte domenii de reglementare (nu atât de semnificative precum este cel al atribuțiilor conferite Președintelui României), există mai multe asemănări decât deosebiri. Bunăoară, există identitate cât privește caracterul votului („*universal, egal, direct, secret și liber exprimat*” — art. 3 din Decretul-lege nr. 92/1990 și art. 81 alin. (1) din Constituție) pentru alegerea Președintelui României, sau incompatibilitatea cu calitatea de membru al unui partid politic [art. 81 alin. (3) și, respectiv, art. 84 alin. (1)], ori suspendarea de către Camerele Parlamentului (art. 83 și, respectiv, art. 95), sau demiterea numai prin referendum național [art. 83 și, respectiv, art. 95 alin. (3)] și altele asemenea. Iar puținele deosebiri existente țin, mai mult, de modul de redactare a textelor, așadar de aspecte formale, iar nu substanțiale.

1.2.d) În al patrulea rând, în legătură cu argumentul — esențial în cadrul structurii hotărârii — conform căruia „[...] nici un act normativ preconstituțional nu consacră instituția mandatului de Președinte al României”, trebuie reținut că nu există o definiție a unui asemenea „mandat” în vreunul dintre textele Constituției. De aceea, este natural ca noțiunea de „mandat” al Președintelui României să fie utilizată în accepțiunea generală a acestui termen, cu semnificația de împuternicire dată uneia sau mai multor persoane de a reprezenta una sau mai multe persoane pentru efectuarea unuia sau mai multor acte juridice. Așa fiind, cum s-ar putea oare susține — întemeiat — că sub imperiul Decretului-lege nr. 92/1990 nu a existat un „mandat al Președintelui României”, adică o împuternicire a acestuia de către persoanele care compun electoratul spre a îndeplini prerogativele funcției respective?

Sub acest aspect, este, de altminteri, de observat că nici Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 164 din 16 iulie 1992), care detaliază reglementările constituționale privind „mandatul de Președinte al României”, nu utilizează această expresie (deși Legea nr. 69/1992 a fost adoptată de Parlament într-o compoziție identică celeia a Adunării Constituante, care adoptase Constituția intrată în vigoare la 8 decembrie 1991).

1.2.e) În sfârșit, trebuie subliniat că este nerelevant argumentul subsidiar din cuprinsul hotărârii la care se referă prezenta opinie separată, argument îndreptat împotriva existenței continuității în cadrul mandatului dintre 1990–1992 și prin care se arată că prin art. 30 din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României a fost abrogat expres Decretul-lege nr. 92/1990, „așa încât nici una dintre reglementările cuprinse în acel decret-lege nu pot fi reactualizate decât artificial și anacronic, în afara rigorilor juridice”. În realitate, susținerile contestatorilor întemeiate pe Decretul-lege nr. 92/1990 nu constituie o „reactualizare” a acestui act normativ, în sensul de menținere în vigoare a dispozițiilor acestuia după abrogarea sa, ci reprezintă referiri la efectele juridice produse de un act normativ în timpul cât acesta se afla în vigoare, efecte care, în mod evident, nu pot fi șterse prin nici o abrogare.

1.3. Dar chiar dacă nu ar fi existat o continuitate în cadrul mandatului de Președinte al României din perioada 1990–1992 (continuitate a cărei existență a rezultat, însă, cu claritate din cele de mai sus), rămâne, totuși, un lucru cert și imposibil de contestat — fiindcă, pur și simplu, face

parte din istorie — acela că, după intrarea în vigoare a Constituției, la 8 decembrie 1991, Președintele României ales în temeiul Decretului-lege nr. 92/1990 a exercitat numai prerogative prevăzute de Constituție, fiind supus — exclusiv — regimului juridic prevăzut de aceasta.

De exemplu, Președintele României ales la 20 mai 1990 a promulgat Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României în temeiul art. 77 din Constituție, iar nu în temeiul dispozițiilor art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 (dispoziții ce fuseseră abrogate ca efect al art. 150 alin. (1) din Constituție). Se poate, desigur, continua cu multe alte și diferite exemple. Dar chiar în lipsa acestora, concluzia se poate trage deja: Președintele României ales în temeiul Decretului-lege nr. 92/1990 a „îndeplinit”, după 8 decembrie 1991, mandatul de Președinte al României în temeiul Constituției intrate în vigoare la acea dată.

1.4. În lumina celor de mai sus, devine deosebit de relevantă observația că art. 81 alin. (4) teza întâi din Constituție nu se referă la „alegere” anterioară, ca Președinte al României, a uneia și aceleiași persoane, ci la „îndeplinirea” anterioară a funcției de Președinte al României. Cu alte cuvinte, art. 81 alin. (4) teza întâi nu stabilește drept criteriu de interdicție actul — desfășurat într-o anumită zi — al alegerii, ci conceptul — cu derulare în timp — al „îndeplinirii funcției de Președinte al României”. Numai dacă art. 81 alin. (4) teza întâi din Constituție ar fi utilizat termenul de „alegere”, iar nu expresia „îndeplinire a funcției de Președinte al României pentru cel mult două mandate”, s-ar fi putut susține că mandatul din perioada 1992–1996 este primul mandat îndeplinit după intrarea în vigoare a Constituției, iar candidatura prezentă ar fi depusă pentru un al doilea mandat (după intrarea în vigoare a Constituției). Iar cum „mandatul” se derulează în timp, este suficient ca, în momentul intrării în vigoare a Constituției din 1991, Președintele României ales la 20 mai 1990 să fi exercitat chiar și timp de o singură zi prerogativele prevăzute de această Constituție pentru ca să devină obligatoriu a se ține seama, în numărătoarea impusă de art. 81 alin. (4), de „îndeplinirea” unui mandat.

Este adevărat că textul art. 10 din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României utilizează expresia „[...] care au fost alese anterior, de două ori, ca Președinte al României”, dar această redactare diferită este neconcludentă pentru soluționarea contestației ce face obiectul prezentului dosar, întrucât, astfel cum judicios se subliniază în hotărârea la care se referă prezenta opinie separată, „Fiind vorba de un text adoptat după intrarea în vigoare a Constituției, prevederile sale nu pot fi interpretate decât în concordanță cu dispozițiile art. 81 alin. (4) din Constituție, referindu-se, deci, la aceeași interdicție ce privește exclusiv mandatul constituțional de Președinte al României. Orice altă interpretare, fiind neconstituțională, nu poate fi reținută, chiar dacă, sub aspect literal, textul ar permite-o”.

11.1. Soluția de respingere a contestațiilor ce fac obiectul prezentului dosar constituie o încălcare a principiului nerezultativității legii [stabilit prin art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale mai favorabile.*”], principiu care, conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale, este aplicabil, deopotrivă, și prevederilor constituționale.

Avem în vedere împrejurarea că, într-unul din considerentele hotărârii la care se referă prezenta opinie separată, este respinsă argumentarea conform căreia „[...] dacă ar fi ales, domnul Ion Iliescu ar depăși limita maximă a două mandate de 4 ani prevăzută la art. 81 alin. (4) și art. 83 alin. (1) din Constituție [...]”. Mai precis, respingerea acestei argumentări este motivată prin ideea că „[...] mandatele

pe care le poate exercita Președintele României sunt cel mult două, dar aceasta numai în condițiile cuprinse în Legea fundamentală a țării, deoarece numai aceasta a dat valoare juridică limitării respective“.

Rezultă din această motivare, referitoare la un argument contrar ce este întemeiat atât pe dispozițiile constituționale ale art. 81 alin. (4), cât și pe cele ale art. 83 alin. (1) („Mandatul Președintelui României este de 4 ani și se exercită de la data depunerii jurământului“), că — în concepția hotărârii la care se referă prezenta opinie separată — una dintre rațiunile pentru care nu este avut în vedere mandatul din perioada 1990–1992 este aceea că, de exemplu, durata acestuia a fost mai mică decât termenul de 4 ani stabilit prin menționatele dispoziții constituționale ale art. 83 alin. (1).

Un asemenea raționament reprezintă însă, în mod evident, o aplicare retroactivă a dispozițiilor art. 83 alin. (1) din Constituție, care nu pot reglementa decât pentru viitor durata mandatului de Președinte al României. A considera că mandatele anterioare la care se referă art. 81 alin. (4) din Constituție trebuie să corespundă, neapărat, exigenței de durată (4 ani) stabilită prin art. 83 alin. (1) înseamnă a aplica această din urmă reglementare unei situații juridice anterioare intrării în vigoare a art. 83 alin. (4) din Constituție.

Problema juridică aici analizată nu este, în sine, deloc nouă, ea constituind de multă vreme obiect de analiză pentru știința juridică sub denumirea „conflictul legilor în timp“. Deși această analiză a fost realizată, îndeosebi, în domeniul dreptului civil, precum și anterior intrării în vigoare a Constituției din anul 1991, principiile acolo stabilite sunt de incontestabilă actualitate și aplicabilitate în materia contenciosului constituțional, având în vedere identitatea de reglementare substanțială din, pe de o parte, art. 15 alin. (2) din Constituție și, pe de altă parte, art. 1 din Codul civil („Legea dispune numai pentru viitor: ea n-are putere retroactivă.“). Astfel, în cea mai strălucitoare abordare existentă în știința juridică română asupra acestei teme, abordare împărtășită ulterior de către toți autorii și de întreaga practică jurisdicțională și care aparține eminentului savant Mihail Eliescu (în lucrarea „Aplicarea legii civile în timp și în spațiu. Conflictele de legi“, din „Tratat de drept civil. Volumul I. Partea generală“ de Traian Ionașcu și alți autori, Editura Academiei, București, 1967, pagina 93), se arată, între altele (cu titlu de exemplificare școlastică, dar parcă într-adins concepută spre a clarifica, încă de atunci, problemele ce fac obiectul prezentului dosar), că „[...] dacă o lege nouă prevede o nouă condiție pentru încheierea valabilă a căsătoriei, acea lege ar fi retroactivă dacă nu ar respecta căsătoriile valabil încheiate, sub imperiul legii anterioare, fără îndeplinirea acelei condiții“. Cu alte cuvinte, dacă art. 83 alin. (1) prevede că mandatul Președintelui României trebuie să fie de (cel mult) 4 ani, altfel nefiind valabil, această dispoziție ar fi retroactivă dacă — prin invocarea ei — nu ar fi respectate mandatele anterioare de Președinte al României, care nu îndeplinesc (noua) condiție cu privire la durata de (cel mult) 4 ani.

În plus, mai trebuie observat că soluția de respingere a contestațiilor, printre altele, pentru considerentul că, de exemplu, mandatul din perioada 1990–1992 nu a avut durata de 4 ani, conform art. 83 alin. (1) din Constituție, creează un precedent periculos pentru eventualitatea modificării, în viitor, a acestor din urmă dispoziții constituționale în sensul măririi sau al reducerii duratei mandatului (la — de exemplu — 5 ani ori 3 ani) sau în sensul modificării unora dintre prerogativele Președintelui României. Într-adevăr, într-o asemenea eventualitate, consecvența ar necesita soluția ca, în aplicarea dispozițiilor constituționale

ale art. 81 alin. (4), referitoare la interdicția îndeplinirii funcției de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate, să nu se țină seama de mandatele anterioare a căror durată a fost de 4 ani sau, după caz, de mandatele care au conferit (numai) prerogativele actuale ale funcției de Președinte al României, adică — spre a reproduce exprimarea din redactarea hotărârii la care se referă prezenta opinie separată — interdicția să funcționeze „[...] numai în condițiile cuprinse în [reglementările actuale din] Legea fundamentală a țării, deoarece numai aceasta a dat valoare juridică limitării respective“.

Și tot consecvența ar mai necesita, bunăoară, și soluția ca, dacă mandatul de 9 ani prevăzut în redactarea actuală a art. 140 alin. (1) din Constituție pentru judecătorii Curții Constituționale ar avea, în viitor, prin modificarea legii fundamentale, o durată mai lungă ori mai scurtă (de exemplu, de 12 ani sau de 6 ani), să nu se țină seama de mandatele anterioare de 9 ani atunci când s-ar pune problema aplicării tezei finale din același art. 140 alin. (1), potrivit cu care mandatul judecătorilor Curții Constituționale „[...] nu poate fi prelungit sau înnoit“.

Exemplificări suplimentare cu privire la alte consecințe grave ale neaplicării corecte — în prezenta cauză — a principiului constituțional al neretroactivității sub aspectul efectelor dispozițiilor art. 81 alin. (4) din Constituție nici nu mai sunt necesare.

II.2. Nu numai că hotărârea la care se referă prezenta opinie separată a fost pronunțată (astfel cum rezultă din considerentele imediat anterioare) cu încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție referitoare la principiul neretroactivității, dar — paradoxal — una dintre motivările esențiale care au condus la soluția neîntemeiată de respingere a contestațiilor se bazează tocmai pe invocarea principiului constituțional al neretroactivității. Astfel, se afirmă că numai prin aplicarea retroactivă a dispozițiilor art. 81 alin. (4) din Constituție (la fel ca și a celor ale art. 10 din Legea nr. 69/1992) s-ar putea ajunge la considerarea mandatului de Președinte al României din perioada 1990–1992 ca un mandat constituțional, care să fie avut în vedere pentru aplicarea menționatei dispoziții constituționale.

Acest raționament nu poate fi primit. (Și, de altminteri, în mod inspirat el nici nu a fost inclus în Hotărârea Curții Constituționale nr. 1 din 8 septembrie 1996, reproducă în cea mai mare parte prin hotărârea la care se referă prezenta opinie separată.)

Într-adevăr, nu constituie aplicare retroactivă a dispozițiilor art. 81 alin. (4) din Constituție („Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive.“) includerea, în numărul de mandate la care acest text se referă, și a mandatului constituțional exercitat în perioada 1990–1992. Astfel cum s-a stabilit de multă vreme în știința juridică din România, «Legea este retroactivă de îndată ce înțelege să reglementeze fapte care înainte de intrarea ei în vigoare au dat naștere, au modificat sau stins o situație juridică sau efecte pe care acea situație le-a produs înainte de aceeași dată — „facta praeterita“. [...] Dar legea nouă se va aplica, de la intrarea ei în vigoare, fără a fi retroactivă, nu numai situațiilor juridice care se vor naște, se vor modifica ori stinge, după această dată, dar, de regulă, și situațiilor juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data intrării ei în vigoare — „facta pendentia“, precum și efectelor viitoare ale raporturilor juridice trecute — „facta futura.“» (Mihail Eliescu, la pagina 90 din lucrarea citată la pct. II.1 de mai sus). În cazul în care legea nouă creează o instituție nouă și «[...] dacă starea anterioară de fapt are un caracter de permanență [cum este, de exemplu, situația unui mandat de Președinte al României —

adaugă semnatarul prezentei opinii separate], legea cea nouă va putea governa asemenea fapte nu ca aparținând trecutului, ci ca fapte actuale». (Mihail Eliescu, la pagina 95 din lucrarea citată la pct. II.1 de mai sus).

Așadar, o reglementare este retroactivă nu pentru că ia în considerare fapte din trecut, ci doar dacă modifică efecte din trecut ale acestor fapte. Dacă însă acea reglementare modifică pentru viitor efectele unei situații juridice născute în trecut, aceasta nu constituie retroactivitate, ci aplicarea imediată a reglementării noi. Este exact ceea ce se întâmplă în ipoteza art. 81 alin. (4) din Constituție, care nu modifică efecte din trecut (anterioare datei de 8 decembrie 1991) ale mandatului de Președinte al României început la 20 mai 1990 (pe care îl consideră valabil), ci doar ia în considerare existența unei situații anterioare (mandatul început în baza alegerilor din 20 mai 1990), modificând — pentru viitor — efectele aferente acestei situații, în sensul că mandatul în curs de îndeplinire la momentul intrării în vigoare a art. 81 alin. (4) este avut în vedere, pentru viitor, la socotirea mandatelor îndeplinite de o persoană spre a se constata dacă acea persoană are sau nu are capacitatea de a mai candida.

III. În sfârșit, trebuie observat că hotărârea la care face referire prezenta opinie separată (la fel ca și Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 septembrie 1996, al cărei conținut esențial, cum arătam, este reluat în hotărârea pronunțată în prezentul dosar) constituie o abandonare a jurisprudenței Curții Constituționale create prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 18 din 7 septembrie 1992 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 238 din 25 septembrie 1992). Conform preambulului Hotărârii nr. 18 din 7 septembrie 1992, „În motivarea contestației, Partidul Casa Română a Europei Democratice a invocat prevederile art. 81 alin. (4) din Constituție, conform cărora nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României mai mult de două mandate, acestea putând fi și succesive, ori în fapt, domnul Ion Iliescu, după 22 decembrie 1989 a exercitat prerogativele șefului statului, fiind ales mai întâi în C.F.S.N., apoi în C.P.U.N. și, în fine, din nou ales la 20 mai 1990, textul art. 81 din Constituție nefăcând

distincție între caracterul provizoriu sau relativ determinat al mandatului și neavând relevanță conținutul altui text care precizează durata mandatului“. Respingând această contestație, Curtea Constituțională a arătat, la pct. 7 al considerentelor Hotărârii nr. 18 din 7 septembrie 1992: „Pe de altă parte, **Constituția României are în vedere funcția de Președinte al României, funcție instituită după 22 decembrie 1989 prin Decretul-lege nr. 92/1990** [sublinierea aparține semnatarului prezentei opinii separate], și nu funcția de președinte al Parlamentului provizoriu, cum a fost Consiliul Provizoriu de Uniune Națională“. Cu alte cuvinte, Curtea Constituțională a constatat că art. 81 alin. (4) din Constituția României are în vedere funcția de Președinte al României, astfel cum aceasta a fost stabilită prin Decretul-lege nr. 92/1990, act normativ cu „valoare constituțională“.

IV. Cea mai mare parte a argumentelor de mai sus se regăsește, într-o redactare diferită, în conținutul opiniei separate a domnului judecător Kozsokár Gábor, opinie separată cu care sunt pe deplin de acord.

V. Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, România este stat de drept. De aceea, hotărârea la care se referă prezenta opinie separată (rezultat al voinței exprimate prin mecanisme democratice de către majoritatea judecătorilor Curții Constituționale) este singura care produce efecte obligatorii. Atât considerentele, cât și enunțul prezentei opinii separate constituie, exclusiv, exercitarea libertății de exprimare și afirmarea independenței judecătorilor Curții Constituționale, fără a produce însă vreun efect juridic în privința soluționării contestațiilor ce fac obiectul prezentului dosar. Orice hotărâre a Curții Constituționale pronunțată în temeiul art. 144 lit. d) din Constituție este obligatorie, în măsura în care a fost pronunțată cu votul a cel puțin 5 judecători, conform art. 8 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. Nu există grade ale obligativității hotărârilor Curții Constituționale în raport cu numărul de voturi exprimat pentru soluția pronunțată. De aceea, autoritățile și instituțiile statului sunt obligate să dea curs soluției decise cu majoritatea voturilor la fel ca și soluției pronunțate cu unanimitatea voturilor judecătorilor ce formează completul de judecată.

Președintele Curții Constituționale,

Lucian Mihai

OPINIE SEPARATĂ

În opoziție cu soluția adoptată de majoritatea membrilor Curții Constituționale, considerăm că cele două contestații care constituie obiectul prezentei cauze trebuiau primite ca fiind întemeiate și admise, constatându-se că depunerea de către domnul Ion Iliescu a unei noi candidaturi pentru funcția de Președinte al României este nelegală.

Potrivit prevederilor art. 144 lit. d) din Constituție, Curtea Constituțională „veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului“; îndeplinirea acestei atribuții presupune examinarea de către Curtea Constituțională a respectării tuturor condițiilor, actelor și măsurilor de procedură electorală prevăzute nu numai de Constituție, ci și de legea electorală, începând din momentul depunerii și înregistrării candidaturii și până în momentul confirmării rezultatelor sufragiului.

Această concluzie se întemeiază pe dispozițiile art. 26 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, conform cărora „*Curtea Constituțională veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului în condițiile prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României*“. De asemenea, Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României prevede la art. 2 alin. (2): „*Curtea Constituțională, potrivit art. 144 lit. d) din Constituție, veghează la respectarea, în întreaga țară, a prevederilor prezentei legi și confirmă rezultatele sufragiului*.“ Prin urmare, în acest domeniu, nu se exercită doar un control de constituționalitate, ci controlul pe care trebuie să-l exercite Curtea Constituțională în mod obligatoriu vizează întreaga procedură pentru alegerea Președintelui României.

Constituția, în art. 81 alin. (4) prevede că „Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive“. Constituția nu definește noțiunea de mandat, reglementând în art. 83 doar durata acestuia, momentul începerii și al încetării sale, precum și condițiile unei eventuale prelungiri. Astfel, noțiunea de mandat al Președintelui României nu poate fi înțeleasă decât în accepțiunea generală a termenului, ca semnificând o împuternicire dată unei persoane de a reprezenta o altă persoană fizică sau juridică, în speță aceasta însemnând împuternicirea dată unei persoane de către electorat, cetățenii români, cu drept de vot, de a reprezenta statul român, după cum prevede art. 80 alin. (1) din Constituție rolul Președintelui, și de a îndeplini toate atribuțiile constituționale ale Președintelui României.

Termenul de mandat al Președintelui nu este definit nici în Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României. De altfel, în această lege nici nu se utilizează termenul. Legea electorală, detaliind și concretizând prevederile constituționale, consacră ideea că persoana care nu poate îndeplini și nu poate fi ales în funcția de Președinte al României nici nu poate candida pentru această funcție, și dispune în art. 10 că „Nu pot candida persoanele care la data depunerii candidaturii nu îndeplinesc condițiile prevăzute de art. 35 din Constituție pentru a fi alese sau care au fost alese anterior, de două ori, ca Președinte al României“. Așadar, alegerea unei persoane în funcția de Președinte al României este echivalentă cu acordarea mandatului de a exercita rolul și atribuțiile Președintelui României.

Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României a fost adoptată de același Parlament care, nu cu mult timp înainte, fusese constituit în Adunarea Constituantă și a adoptat Constituția. De aceea acest Parlament era cel mai în măsură să concretizeze interdicția înscrisă în art. 81 alin. (4) din Constituție privind îndeplinirea unui eventual al treilea mandat de Președinte. Parlamentul a înțeles această interdicție în sensul că nu pot candida pentru a fi alese persoanele care „au fost alese anterior, de două ori ca Președinte al României“. Față de această voință, foarte clar exprimată de legiuitor, nu se justifică nici o altă interpretare.

Nici Constituția și nici legea electorală nu dispun în privința duratei ce trebuie să fi avut cele două mandate. Dispoziția art. 83 alin. (1) din Constituție referitoare la durata de 4 ani nu poate fi considerată ca fiind aplicabilă decât pentru mandatele care se obțin după intrarea în vigoare a Constituției.

Domnul Ion Iliescu a obținut un mandat de Președinte ca rezultat al alegerilor de la 20 mai 1990, pe care l-a exercitat până la data de 29 octombrie 1992. Ca rezultat al scrutinului electoral din 11 octombrie 1992, a obținut un nou mandat, pe care l-a exercitat în intervalul 30 octombrie 1992 – 29 noiembrie 1996. Rezultă deci că domnul Ion Iliescu a fost ales de două ori ca Președinte al României, iar o a treia candidatură pentru aceeași funcție nu poate fi primită, decât prin nesocotirea dispozițiilor explicite ale legii electorale.

Luarea în considerare a perioadei 20 mai 1990 – 29 octombrie 1992, pentru a reține că în această perioadă domnul Ion Iliescu a îndeplinit un mandat de Președinte, nu înseamnă că se dă efect retroactiv nici prevederilor art. 81 alin. (4) din Constituție și nici dispozițiilor art. 10

din Legea nr. 69/1992. În sensul acestor dispoziții, începând de la primele alegeri, ce se organizează după intrarea lor în vigoare, nici o persoană nu mai poate fi aleasă, respectiv, nu mai poate candida pentru funcția de Președinte al României dacă anterior a îndeplinit deja două mandate, respectiv a fost aleasă de două ori în această funcție. Nici Constituția și nici legea electorală nu dispun neluarea în considerare a mandatelor anterior îndeplinite sau a alegerilor anterioare. Ele ar retroactiva, cu încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție, tocmai dacă ar conține o asemenea dispoziție.

Dispozițiile art. 81 alin. (4) din Constituție și cele ale art. 10 din Legea nr. 69/1992 nu sunt retroactive pentru că nu modifică efectele din trecut ale unor fapte, dar, în mod firesc, iau în considerare acele fapte care, de altfel, sunt în derulare și după intrarea lor în vigoare.

În perioada 20 mai 1990 – 29 octombrie 1992 candidatul Ion Iliescu a îndeplinit funcția de Președinte al României în temeiul și în conformitate cu dispozițiile Decretului-lege nr. 92/1990 pentru alegerea Parlamentului și a Președintelui României, care, și în această privință, au avut un caracter constituțional de necontestat. Identitatea funcției de Președinte al României, instituite prin prevederile Decretului-lege nr. 92/1990, iar apoi prin cele ale Constituției, nu rezidă numai în denumire. Președintele României, ca șef de stat, constituie aceeași instituție, în primul rând, prin identitatea în conținut a principalelor atribuții înscrise la art. 82 din Decretul-lege nr. 92/1990, iar apoi în art. 82, art. 85, art. 88, art. 89, art. 92, art. 93, art. 94, art. 99 sau art. 77 din Constituție. Modalitatea de alegere a Președintelui României „*prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat*“ a fost identic prevăzută la art. 3 din Decretul-lege nr. 92/1990, ca și la art. 81 alin. (1) din Constituție.

Existența unor deosebiri între cele două reglementări constituționale în privința atribuțiilor Președintelui României, mai puțin esențiale, nu poate duce la concluzia că Președintele ales conform prevederilor Constituției din 1991 nu reprezintă aceeași instituție ca și cel ales conform dispozițiilor Decretului-lege nr. 92/1990, sau că mandatele obținute în temeiul reglementărilor succesive nu au avut același conținut. A susține contrariul înseamnă a accepta ideea că o eventuală modificare a Constituției, constând în extinderea, restrângerea ori în reformularea atribuțiilor Președintelui României, ar determina scoaterea din calcul a tuturor mandatelor anterior îndeplinite, cu atribuții parțial diferite.

Este de reținut și faptul că, începând cu data de 8 decembrie 1991, funcția de Președinte al României a fost îndeplinită în conformitate cu prevederile noii Constituții. Instituția Președintelui României, alături de toate celelalte instituții publice existente, a fost prorogată, prin art. 151 alin. (1) din Constituție, până la constituirea noilor instituții, dar toate prerogativele și atribuțiile Președintelui au fost exercitate în condițiile stabilite de această Constituție.

Pentru identitate de motive, dar într-o redactare diferită și cu o argumentație mai amplă, se consideră inadmisibilă constituțional o nouă candidatură a domnului Ion Iliescu pentru a fi ales Președinte al României, și în opinia separată a domnului Lucian Mihailescu, președintele Curții Constituționale, cu al cărei conținut sunt pe deplin de acord.

Judecător,

Kozsokár Gábor

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂREA Nr. 7
din 27 octombrie 2000**privind contestarea înregistrării candidaturilor domnilor Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Theodor-Dumitru Stolojan și Petre Roman pentru funcția de Președinte al României**

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Mariana Trofimescu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

La data de 26 octombrie 2000 Biroul Electoral Central a înaintat Curții Constituționale, în vederea soluționării, contestația înregistrată la nr. 108 din 25 octombrie 2000, formulată de domnul Gheorghe Cusa.

Contestația privește înregistrarea candidaturilor domnilor Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Theodor-Dumitru Stolojan și Petre Roman, precum și a altor candidați, nominalizați, pentru funcția de Președinte al României, la alegerile din 26 noiembrie 2000, și formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 333 D/2000.

Potrivit dispozițiilor art. 20 alin. 4 teza întâi din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, astfel cum a fost modificat prin Hotărârea Plenului Curții Constituționale nr. 19 din 17 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 17 octombrie 2000, contestațiile se soluționează fără citarea părților, cu participarea numai a judecătorilor Curții, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar.

În contestația formulată de domnul Gheorghe Cusa se susține că domnii „Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Teodor Stolojan și Petre Roman și alții care candidează la Președinția României pentru alegerile din luna noiembrie 2000 încalcă art. 80 pct. 2 din Constituție deoarece n-au pregătirea de specialitate în drept privind rolul Președintelui de organ jurisdicțional și drept consecință programele domniilor lor de candidatură sunt lovite de nulitate absolută pentru că nu prezintă absolut nici un termen de rezolvare și au fost formulate la general“.

Reprezentantul Ministerului Public, punând concluzii în temeiul art. 85 alin. (1) din Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, coroborat cu art. 28 alin. (1) din Legea nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, solicită respingerea contestației, întrucât argumentele invocate în această contestare globală a candidaturilor domnilor Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Theodor-Dumitru Stolojan, Petre Roman, precum

și a altor persoane, nenominalizate, pentru funcția de Președinte al României nu privesc condițiile impuse de art. 16 alin. (3) și de art. 35 din Constituție. Se mai arată că motivarea formulată în susținerea contestației excede competenței Curții Constituționale.

CURTEA,

analizând contestația în raport cu prevederile Constituției și ale Legii nr. 69/1992 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările ulterioare, văzând concluziile reprezentantului Ministerului Public, precum și documentele aflate la dosar, reține următoarele:

Potrivit dispozițiilor art. 144 lit. d) din Constituție, ale art. 26 din Legea nr. 47/1992, republicată, precum și ale art. 2 alin. (2) și ale art. 11 alin. (3) din Legea nr. 69/1992, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze contestația privind înregistrarea candidaturilor domnilor Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Theodor-Dumitru Stolojan și Petre Roman pentru funcția de Președinte al României.

Autorul contestației solicită respingerea candidaturilor pentru funcția de Președinte al României și a altor persoane, pe care însă nu le nominalizează. În această situație, Curtea Constituțională constată că nu poate examina contestația decât în limitele sesizării concrete și, în consecință, prin prezenta hotărâre se va pronunța numai în legătură cu contestația formulată împotriva candidaților nominalizați.

În motivarea contestației se susține că persoanele care candidează la funcția de Președinte al României, atât cele nominalizate, precum și altele care nu sunt nominalizate, nu îndeplinesc condițiile constituționale pentru a putea fi alese, întrucât, neavând pregătire juridică, nu pot îndeplini atribuțiile prevăzute la art. 80 alin. (2) din Constituție. Se arată că, potrivit acestor dispoziții, Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice, scop în care exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate, ceea ce presupune o activitate jurisdicțională.

Examinând aceste susțineri, Curtea Constituțională constată că atât condițiile de eligibilitate, cât și impedimentele constituționale pentru a fi ales în funcția de Președinte al României sunt prevăzute expres și limitativ la art. 35, art. 34 alin. (2), art. 16 alin. (3), art. 37 alin. (3) și art. 81 alin. (4) din Constituție, texte al căror conținut este următorul:

— Art. 35: „(1) *Au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 16 alineatul (3), dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit articolului 37 alineatul (3).*

(2) *Candidații trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 23 de ani, pentru a fi aleși în Camera Deputaților sau în organele locale, și vârsta de cel puțin 35 de ani, pentru a fi aleși în Senat sau în funcția de Președinte al României.*“;

— Art. 34 alin. (2): *„Nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale.”;*

— Art. 16 alin. (3): *„Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au numai cetățenia română și domiciliul în țară.”;*

— Art. 37 alin. (3): *„Nu pot face parte din partide politice judecătoria Curții Constituționale, avocații poporului, magistrații,*

membrii activi ai armatei, polițiștii și alte categorii de funcționari publici stabilite prin lege organică.”;

— Art. 81 alin. (4): *„Nici o persoană nu poate îndeplini funcția de Președinte al României decât pentru cel mult două mandate. Acestea pot fi și succesive.”*

Pe de altă parte, contestatorul își întemeiază contestația pe dispozițiile art. 80 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora: *„Președintele României veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice. În acest scop, Președintele exercită funcția de mediere între puterile statului, precum și între stat și societate.”* Întrucât acest text nu se regăsește printre dispozițiile constituționale care stabilesc condiții de eligibilitate și interdicțiile pentru alegerea în funcția de Președinte al României, contestația urmează să fie respinsă.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 144 lit. d) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. B.a), al art. 16, al art. 26 și al art. 27 din Legea nr. 47/1992, republicată, precum și al art. 2 alin. (2) și al art. 11 alin. (2) și (3) din Legea nr. 69/1992,

CURTEA

În numele legii

HOTĂRĂȘTE:

Respinge contestația privind înregistrarea candidaturilor domnilor Ion Iliescu, Constantin Mugur Isărescu, Theodor-Dumitru Stolojan și Petre Roman pentru funcția de Președinte al României, contestație formulată de domnul Gheorghe Cusa.

Hotărârea este definitivă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind măsuri pentru acordarea de stimulente financiare, prin Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere, antreprenorilor locali, în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă provenite din activitatea minieră și din activități conexe acestora

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României, precum și ale pct. 5 al lit. A din anexa nr. 1 și ale pct. 3 al părții B din anexa nr. 2 la Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind finanțarea Proiectului de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, în valoare de 44,5 milioane dolari S.U.A., semnat la București la 13 octombrie 1999, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 11/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 168/2000,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se autorizează Ministerul Industriei și Comerțului ca prin Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere din subordinea acestuia să administreze și să utilizeze fonduri publice în valoare de 2,75 milioane dolari S.U.A., reprezentând resurse financiare asigurate prin

Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind finanțarea Proiectului de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, în valoare de 44,5 milioane dolari S.U.A., semnat la București la 13 octombrie 1999, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 11/2000, aprobată și

modificată prin Legea nr. 168/2000, prevăzute în bugetele anuale la cap. 6601 art. 40 alin. 22 „Cheltuieli pentru susținerea programelor tehnice de conservare sau de închidere a minelor” și alin. 55 „Contribuții la programe realizate cu finanțare internațională”, pentru efectuarea de plăți constând în stimulente financiare acordate antreprenorilor locali, în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă provenite din activitatea minieră și din activitățile conexe acesteia.

Art. 2. — Se aprobă Ghidul de proceduri pentru acordarea de stimulente financiare prin Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere antreprenorilor locali, în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă provenite din activitatea minieră și din activitățile conexe acesteia, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

p. Ministrul industriei și comerțului,
Constantin Isbășoiu,
secretar de stat

p. Ministrul finanțelor,
Sebastian Vlădescu,
secretar de stat

p. Ministrul muncii și protecției sociale,
Simona Marinescu,
secretar de stat

București, 26 octombrie 2000.
Nr. 1.005.

ANEXĂ

GHIDUL DE PROCEDURI

pentru acordarea de stimulente financiare prin Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere, antreprenorilor locali, în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă, provenite din activitatea minieră și din activitățile conexe acesteia

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentul ghid de proceduri este elaborat potrivit părții B3 din anexa nr. 2 la Acordul de împrumut (Proiectul de închidere a minelor și de atenuare a impactului social) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare — Împrumut nr. 4509-RO și prevede un ansamblu de reguli pentru stabilirea: obiectivelor acordării stimulentei financiare; condițiilor de eligibilitate a antreprenorilor locali și a persoanelor fără loc de muncă care urmează să fie angajate și instruite de antreprenori locali; încheierii contractului dintre Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere și antreprenor; plății stimulentei financiare; mecanismului de monitorizare, control, raportare și evaluare a efectelor determinate de acordarea stimulentei financiare.

Art. 2. — În sensul prevederilor prezentului ghid de proceduri, *antreprenorii locali* sunt angajatorii, persoane juridice legal constituite, cu capital majoritar privat, și persoane fizice autorizate potrivit legii, care desfășoară activități economice în localitățile din zonele miniere prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 3. — Perioada de acordare a stimulentei financiare este de 14 luni de la data încheierii ultimului contract dintre Ministerul Industriei și Comerțului prin Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere și angajator, prin care

se epuizează fondul, dar nu mai târziu de 31 decembrie 2003.

Art. 4. — Definițiile unor termeni utilizați în cuprinsul ghidului de proceduri sunt prevăzute în anexa nr. 2.

CAPITOLUL II

Proceduri de acordare a stimulentei financiare

Art. 5. — (1) Stimulentele financiare se acordă pe baza unui program de derulare care se elaborează de Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere, denumită în continuare *AND*, și se supune anual spre aprobare Comitetului de coordonare a implementării Proiectului de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, denumit în continuare *CCIP*, constituit potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 418/1999.

(2) Zona de operare a programului menționat la alin. (1) cuprinde localitățile din zonele miniere prevăzute în lista cuprinsă în anexa nr. 1 la ghidul de proceduri.

Art. 6. — (1) În termen de 7 zile de la data aprobării programului prevăzut la art. 5 alin. (1) *AND* va proceda la promovarea unei campanii de informare publică, constând în:

a) publicarea în două cotidiane naționale de mare tiraj a invitației de depunere de către solicitanți a cererilor pentru acordarea de stimulente financiare;

b) publicarea, în două cotidiane de mare tiraj din fiecare județ din zona de operare a schemei, a invitației de depu-

nerede de către solicitanți a cererilor pentru acordarea de stimulente financiare;

c) afișarea la sediile agențiilor pentru ocupare și formare profesională județene a invitației adresate solicitanților, în vederea depunerii cererilor de acordare a stimulentele financiare;

d) afișarea la sediile colectivelor zonale a invitației de depunere de către solicitanți a cererilor pentru acordarea de stimulente financiare;

e) organizarea de către AND, la sediul Ministerului Industriei și Comerțului și la sediile colectivelor zonale, a unor conferințe de presă după apariția primului anunț.

(2) Campania de informare publică va fi repetată trimestrial, în condițiile în care prin rectificarea bugetului de stat se majorează fondul sau din fondul anual prevăzut în bugetul AND au mai rămas sume necontractate.

(3) AND va face publică lunar lista cuprinzând informații privind solicitanții eligibili de stimulente financiare cu care au fost încheiate contracte și numărul de posturi ocupate cu persoane fără loc de muncă, prin modalitățile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și d).

(4) Invitația pentru depunerea de către solicitanți a cererilor pentru acordarea de stimulente financiare va conține următoarele informații: denumirea proiectului; date despre împrumutul BIRD 4509-RO; denumirea programului; obiectivele programului prevăzut la art. 5 alin. (1); zona de operare; data începerii implementării programului de derulare a stimulentele financiare; condiții de eligibilitate a solicitanților; criteriile de eligibilitate a persoanelor fără loc de muncă; adresa colectivului zonal unde poate fi depusă cererea; modul de transmitere a cererilor; persoanele de contact din partea AND, identificate cu adresă, număr de telefon și fax, poștă electronică.

Art. 7. — Pentru a beneficia de stimulente financiare solicitanții trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții de eligibilitate:

a) să fie persoane fizice autorizate potrivit legii sau persoane juridice legal constituite, cu capital majoritar privat;

b) să desfășoare (în prezent sau în viitor) activitate economică în zona de operare;

c) să nu se afle în stare de faliment, lichidare sau încetare de plăți ori într-o procedură legală ce poate determina un asemenea efect;

d) să nu înregistreze datorii la plata obligațiilor salariale;

e) să nu înregistreze datorii la bugetul de stat, la bugetul asigurărilor sociale de stat, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj și la Fondul asigurărilor sociale de sănătate;

f) să nu fi fost parte într-un contract anterior finanțat de organisme și bănci internaționale, care a încetat din cauza nerespectării de către solicitantul de stimulente financiare a termenelor și condițiilor contractuale;

g) să prezinte o recomandare din partea consorțiului local privind comportamentul civic al solicitantului;

h) să prezinte oferta publică de locuri de muncă vacante, potrivit anexei nr. 9A la contractul-cadru, cuprinzând numărul de posturi solicitat, criteriile de selecție, salariile nete și instruirea oferită, care să fie transmisă la sediul agenției pentru ocupare și formare profesională județene și colectivului zonal;

i) să nu fi derulat, cu mai puțin de 12 luni înainte de solicitarea de stimulente financiare, un program de restructurare în zona de operare din care să fi rezultat reduceri de personal pentru locuri de muncă similare celor pentru care solicită stimulente financiare.

Art. 8. — Angajatorii pot beneficia de stimulente financiare pentru angajarea și instruirea persoanelor fără loc de

muncă provenite din activitatea minieră sau din activități conexe acesteia, selectate pe baza următoarelor criterii de eligibilitate:

a) să nu fie beneficiare de pensie pentru limită de vârstă ori pentru invaliditate gradul I sau II;

b) să nu fi încetat activitatea prin desfacerea contractului individual de muncă de către un angajator din cauze imputabile angajatului, în cadrul programului de stimulente financiare;

c) să accepte instruirea profesională corespunzătoare postului oferit de angajator;

d) să fie înregistrați la colectivul zonal și la sediul agenției pentru ocupare și formare profesională județene, pentru solicitarea unui loc de muncă;

e) să se prezinte la data, ora și locul stabilite de angajator în solicitarea publică de angajare, în vederea selectării și angajării.

Art. 9. — (1) Pentru a beneficia de stimulente financiare solicitantul trebuie să adreseze o cerere colectivului zonal cel mai apropiat de localitatea în care își desfășoară sau urmează să își desfășoare activitatea, din zona de operare, după cum urmează:

a) cererea va fi întocmită pe baza formularului-tip prevăzut în anexa nr. 3 și va fi însoțită de documentele care certifică condițiile de eligibilitate prevăzute în anexa nr. 4;

b) cererea se va depune în plic la sediul colectivului zonal al AND, la adresa indicată în anexa nr. 5, în fiecare zi lucrătoare a săptămânii între orele 8,30—14,00, de solicitant sau de persoana desemnată de acesta, începând din cea de a 10-a zi lucrătoare din ziua apariției anunțului în primul cotidian de mare tiraj.

(2) Cererea va fi înregistrată în registrul instituit în acest scop de către o persoană împuternicită prin decizie a directorului general al AND pentru această activitate. Registrul va cuprinde: numărul de înregistrare; data; ora și minutul; numărul de pagini; numele solicitantului; numele și semnătura persoanei care predă documentația; numele și semnătura persoanei care primește documentația.

(3) La înregistrarea cererii persoana responsabilă cu această activitate din cadrul colectivului zonal va elibera solicitantului sau persoanei desemnate de acesta o adeverință întocmită în baza formularului-tip din anexa nr. 6, păstrând o copie cu semnătura solicitantului.

(4) Persoana responsabilă din cadrul colectivului zonal va transmite colectivului central al AND prin intermediul unui serviciu de curierat rapid, în termen de o zi lucrătoare de la data înregistrării, cererea, însoțită de documentele depuse de solicitant, conform prevederilor prezentului ghid de proceduri.

(5) Cererile transmise colectivului central de colectivele zonale ale AND vor fi înregistrate de către un expert al AND desemnat prin decizie a directorului general, în ordinea datei, orei și minutului la care au fost înregistrate la colectivele zonale, care va analiza cererea, în vederea constatării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate.

(6) Autoritățile care certifică îndeplinirea condițiilor de eligibilitate a solicitanților de stimulente financiare, potrivit anexei nr. 4, au obligația de a răspunde solicitanților în termen de 2 zile lucrătoare de la data înregistrării cererilor acestora.

(7) Pentru cererea solicitantului care a îndeplinit toate condițiile de eligibilitate expertul va întocmi referatul de aprobare, astfel cum este prevăzut în anexa nr. 7, avizat pentru certificarea disponibilităților din fond de direcția economică a AND și de responsabilul de program de la

UIP—AND, și îl va înainta spre aprobare directorului general al AND.

(8) În termen de 10 zile lucrătoare de la data depunerii cererilor însoțite de documentele prevăzute în anexa nr. 4 expertul desemnat va transmite solicitantului rezultatul analizei încadrării în condițiile de eligibilitate, iar în cazul aprobării cererii, invitația în vederea încheierii contractului pentru acordarea de stimulente financiare, prevăzută în anexa nr. 8.

(9) Solicitanții de stimulente financiare invitați pentru încheierea contractului se vor prezenta la sediul colectivului zonal sau central al AND în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea invitației.

Art. 10. — Contractul-cadru pentru acordarea de stimulente financiare în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă, care se încheie între AND și angajator, este prevăzut în anexa nr. 9.

Art. 11. — La solicitarea de stimulente financiare angajatorul va avea în vedere următoarele:

a) valoarea stimulentei financiare ce revine pentru fiecare loc de muncă ocupat în conformitate cu prevederile prezentului ghid de proceduri să reprezinte echivalentul în lei al sumei de maximum 500 dolari S.U.A./an/post, pentru un program de lucru de 40 de ore/săptămână;

b) valoarea sumei reprezentând stimulentele financiare corespunzător fiecărui loc de muncă, până la limita prevăzută la lit. a), va fi stabilită prin contractul încheiat între AND și angajator;

c) stimulentele financiare se acordă lunar sau la perioade mai mari, dacă părțile au convenit aceasta prin contract, proporțional cu timpul efectiv lucrat de angajat;

d) suma ce revine ca salariu net lunar angajatului pentru timpul efectiv lucrat nu poate fi mai mică decât valoarea în lei a stimulentei financiare lunar, calculat la cursul de schimb valutar al dolarului S.U.A. comunicat de Banca Națională a României din ziua anterioară efectuării plății;

e) pentru perioada în care angajatul se află în concediu de odihnă sau pentru primele 10 zile ale concediului medical nu se acordă stimulente financiare;

f) prima cerere de plată se poate depune după 60 de zile de la semnarea contractului prevăzut la lit. b).

Art. 12. — Pentru plata stimulentele financiare la care sunt îndreptățiți prin contract angajatorii vor prezenta la colectivul zonal la care au depus solicitarea de stimulente financiare formularul prevăzut în anexa nr. 9B la contractul-cadru, însoțit de următoarele documente, în original, semnate de reprezentantul împuternicit al angajatorului:

a) fișa de pontaj cu timpul efectiv lucrat în fiecare lună aferentă locurilor de muncă ocupate în cadrul programului de stimulente financiare;

b) statele de plată privind drepturile salariale aferente locurilor de muncă ocupate în cadrul programului de stimulente financiare;

c) documente care certifică achitarea obligațiilor față de bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, Fondul asigurărilor sociale de sănătate, aferente locurilor de muncă ocupate în cadrul programului de stimulente financiare.

Art. 13. — AND va efectua plata în termen de 30 de zile calendaristice de la data verificării și acceptării documentelor care atestă plata drepturilor salariale de către angajator.

Art. 14. — Plățile vor fi efectuate în lei (echivalent al stimulentei financiare exprimat în dolari S.U.A.), la cursul comunicat de Banca Națională a României din ziua anterioară eliberării sumelor.

Art. 15. — Sumele reprezentând diferențele de curs valutar se vor regulariza la plățile din luna următoare.

Art. 16. — Efectuarea plăților corespunzătoare numărului de locuri de muncă pentru care nu se respectă prevederile contractuale va înceta, iar orice sume deja plătite împreună cu dobânda, calculată la rata medie a dobânzii pe piața interbancară pentru depozitele plasate (BUBOR), comunicată de Banca Națională a României, aferentă perioadei de neîndeplinire a obligațiilor, vor fi restituite AND de către angajator în următoarele cazuri:

a) angajatorul a dispus încetarea contractului individual de muncă din cauze neimputabile angajatului;

b) neîndeplinirea în termen de 30 de zile de la notificare a uneia dintre obligațiile ce revin angajatorului în baza contractului-cadru cuprins în anexa nr. 9, constatată de persoanele desemnate să monitorizeze derularea contractului, prin ordin al directorului general al AND, și de care angajatorul a luat cunoștință în scris.

Art. 17. — Constatarea situațiilor prevăzute la art. 16 de către persoane din cadrul AND desemnate prin decizie a directorului general se notifică angajatorului în termen de 5 zile lucrătoare, pentru luarea măsurilor corespunzătoare.

Art. 18. — În termen de 30 de zile de la notificarea angajatorului, în cazul în care acesta nu a luat măsurile corespunzătoare, AND va reține din suma stimulentele financiare ce i se cuvin angajatorului pentru lunile imediat următoare datei la care a fost făcută constatarea contravaloarea sumelor plătite, la care se adaugă dobânda, calculată la rata comunicată de Banca Națională a României, aferentă perioadei de neîndeplinire a obligațiilor contractuale.

Art. 19. — În cazul în care angajatorul a încasat necuvenit stimulente financiare de la AND, iar eventualele litigii ce decurg din neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu au fost soluționate pe cale amiabilă, litigiile vor fi deduse spre judecată instanțelor competente, potrivit legii.

CAPITOLUL III

Finanțarea cheltuielilor de operaționalizare a procedurilor pentru acordarea de stimulente financiare

Art. 20. — AND va suporta din fonduri reprezentând contribuția României la realizarea proiectului, prevăzute în bugetul propriu al acesteia, conform art. 3 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 11/2000 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind finanțarea Proiectului de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, în valoare de 44,5 milioane dolari S.U.A., semnat la București la 13 octombrie 1999, cu respectarea prevederilor legale privind achizițiile publice, la propunerea responsabililor de program din cadrul UIP—AND și AND, numiți prin decizie a directorului general al AND, dispuse de directorul general al AND, următoarele cheltuieli:

a) curierat pentru transmiterea documentelor prevăzute de prezentul ghid de proceduri;

b) comisioane și speze bancare;

c) comunicare (telefonie, fax, poștă electronică, internet) în scopul îndeplinirii procedurilor;

d) campaniile de informare publică pentru promovarea procedurilor de acordare a stimulentele financiare, prevăzute la art. 6 alin. (1), (2) și (3).

CAPITOLUL IV

Monitorizarea, controlul, raportarea și evaluarea efectelor acordării de stimulente financiare

Art. 21. — AND va elabora programul de monitorizare a angajatorilor, pe care îl va supune aprobării CCIP o dată cu programul de derulare prevăzut la art. 5 alin. (1). Programul de monitorizare va asigura verificarea trimestrială a fiecărui angajator de către reprezentanți desemnați prin decizie a directorului general al AND, numiți în continuare *responsabili*.

Art. 22. — (1) Operațiunile desfășurate în cadrul contractelor pentru acordarea de stimulente financiare, încheiate între AND și angajatori, vor face obiectul monitorizării, controlului, raportării, evaluării și al vizitelor periodice efectuate de către responsabili.

(2) Angajatorii sunt obligați să pună la dispoziție responsabililor pentru verificare: fișele de pontaj; statele de plată; documentele de plată a obligațiilor față de bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, Fondul pentru plata ajutorului de șomaj și Fondul asigurărilor sociale de sănătate; carnetele de muncă; documentele privind respectarea graficului de instruire; calitatea instruirii; raportările trimestriale și bilanțul anual; documentele privind respectarea clauzelor prevăzute în contract.

Art. 23. — Responsabilii din cadrul colectivelor zonale vor transmite lunar rapoarte de monitorizare a implementării programului de stimulente financiare, precum și de evaluare a efectelor acesteia, însoțite de propuneri de îmbunătățire a ghidului de proceduri, conform anexei nr. 10.

Art. 24. — Responsabilii care constată neîndeplinirea de către angajator a uneia dintre obligațiile contractuale vor notifica constatările efectuate în termen de 5 zile lucrătoare și le vor transmite responsabilului de program de la AND.

Art. 25. — La cererea scrisă a uneia dintre persoanele angajate în cadrul programului de acordare a stimulentele financiare responsabili, mandatați de directorul general al AND, vor putea efectua vizite la sediul angajatorilor, având obligația de a depune în termen de 5 zile rapoarte privind modul în care și-au îndeplinit mandatul. Raportul se transmite atât angajatului, cât și angajatorului.

Art. 26. — După încetarea contractului angajatorul va păstra documentele de justificare a cheltuielilor efectuate în executarea contractului, în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 27. — Anexele nr. 1—10 fac parte integrantă din prezentul ghid de proceduri.

Art. 28. — Prevederile prezentului ghid de proceduri pot fi modificate sau completate în perioada de aplicare a acestuia, la propunerea ministrului industriei și comerțului, coordonator al Proiectului de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, prin hotărâre a Guvernului.

ANEXA Nr. 1

la ghidul de proceduri

LISTA

cuprinzând localitățile din zonele miniere în care pot fi acordate angajatorilor stimulente financiare

Județul	Alba	Argeș	Bacău	Bihor	Bistrița-Năsăud	Caraaș-Severin	Cluj	Covasna	Dâmbovita
Colectivul zonal ANDIPRZM	<i>Alba</i>	<i>Ploiești</i>	<i>Comănești</i>	<i>Voivozi</i>	<i>Rodna</i>	<i>Anina/Moldova Nouă</i>	<i>Rodna</i>	<i>Ploiești</i>	<i>Ploiești</i>
Total localități miniere	12	7	4	10	10	21	5	2	2
Localități miniere	Zona minieră defavorizată Apuseni , conform Hotărârii Guvernului nr. 813/1999	Aninoasa Berevoești Boteni Câmpulung Godeni Poienarii de Muscel Schitu Golești	Asău Zona minieră defavorizată Comănești , conform Hotărârii Guvernului nr. 207/1999	Zona minieră defavorizată Ștei—Nucet , conform Hotărârii Guvernului nr. 194/1999 Zona minieră defavorizată Borod—Suncuiuș—Dobrești—Vadu Crișului , conform Hotărârii Guvernului nr. 195/1999 Zona minieră defavorizată Popești—Derna—Aleșd , conform Hotărârii Guvernului nr. 196/1999	Zona minieră defavorizată Rodna , conform Hotărârii Guvernului nr. 640/1999	Bigăr Cozla Jitin Liubcova Zona minieră defavorizată Rusca Montană , conform Hotărârii Guvernului nr. 197/1999 Zona minieră defavorizată Bocșa , conform Hotărârii Guvernului nr. 198/1999 Zona minieră defavorizată Moldova Nouă—Anina , conform Hotărârii Guvernului nr. 199/1999	Aghireșu Iara Ticu Băișoara Căpușu Mare	Valea Crișului Zona minieră defavorizată Baraolt , conform Hotărârii Guvernului nr. 209/1999.	Șotânga Tătărani

Județul	Gorj	Harghita	Hunedoara	Maramureș	Mehedinți	Prahova	Sălaj	Suceava	Tulcea	Vâlcea
Colectivul zonal ANDIPRZM	<i>Târgu Jiu</i>	<i>Bălan</i>	<i>Deva—Brad/ Petroșani</i>	<i>Baia Mare/ Borșa</i>	<i>Târgu Jiu</i>	<i>Ploiești</i>	<i>Voivozi</i>	<i>Gura Humorului</i>	<i>Deva—Brad</i>	<i>Târgu Jiu</i>
Total localități miniere	20	1	26	9	11	4	8	18	1	15
Localități miniere	Târgu Jiu Zona minieră defavorizată Albeni , conform Hotărârii Guvernului nr. 191/1999 Zona minieră defavorizată Schela , conform Hotărârii Guvernului nr. 192/1999 Zona minieră defavorizată Motru—Rovinari , conform Hotărârii Guvernului nr. 193/1999	Zona minieră defavorizată Bălan , conform Hotărârii Guvernului nr. 93/1998	Deva Ghelari Teliucu Inferior Hunedoara Călan Zona minieră defavorizată Brad , conform Hotărârii Guvernului nr. 991/1998 Zona minieră defavorizată Valea Jiului , conform Hotărârii Guvernului nr. 992/1998	Zona minieră defavorizată Baia Mare , conform Hotărârii Guvernului nr. 203/1999 Zona minieră defavorizată Borșa—Vișeu , conform Hotărârii Guvernului nr. 204/1999	Baia de Aramă Husnicioara Șimian Grozești Sovarna Dubova Isverna Ponoarele Obârșia-Cloșani Broșteni Drobeta-Turnu Severin	Zona minieră defavorizată Filipești , conform Hotărârii Guvernului nr. 205/1999 Zona minieră defavorizată Ceptura , conform Hotărârii Guvernului nr. 206/1999	Zona minieră defavorizată Ip , conform Hotărârii Guvernului nr. 200/1999 Zona minieră defavorizată Hida—Surduc—Jibou—Bălan , conform Hotărârii Guvernului nr. 201/1999 Zona minieră defavorizată Sărmășag—Chiejd—Bobota , conform Hotărârii Guvernului nr. 202/1999	Zona minieră defavorizată Bucovina , conform Hotărârii Guvernului nr. 208/1999	Zona minieră defavorizată Altân-Tepe , conform Hotărârii Guvernului nr. 210/1999	Alunu Berbești Cernișoara Copăceni Oțeșani Horezu Costești Ocnele Mari Brezoi Popești Sinești Roșiile Lăpușata Stroești Mateești

ANEXA Nr. 2

la ghidul de proceduri

DEFINIȚII

În sensul ghidului de proceduri, următorii termeni se definesc astfel:

a) *UIP—AND* — Unitatea de implementare a Proiectului de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, înființată în cadrul AND;

b) *consorții locale* — structuri asociative neguvernamentale cu personalitate juridică, înființate potrivit legii, prin inițiativă locală, formate din persoane și organizații ale comunității locale, interesate în reabilitarea economică a zonelor miniere;

c) *stimulent financiar* — sumă nerambursabilă cu valoarea nominală maximă de 500 dolari S.U.A., acordată în lei la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României în ziua anterioară eliberării acesteia, care se plătește de AND angajatorului pentru fiecare persoană fără loc de muncă angajată pentru o perioadă de 12 luni;

d) *programul de derulare* — ansamblul acțiunilor privind derularea pe perioada unui an bugetar a procedurilor pentru acordarea de stimulente financiare;

e) *persoane fără loc de muncă* — persoane disponibilizate din activitatea minieră și din activități conexe acesteia prin concedieri colective, ca urmare a restructurării industriei miniere, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 22/1997 privind unele măsuri de protecție ce se acordă personalului din industria minieră și activitățile de prospecțiuni și explorări geologice;

f) *angajați* — persoane încadrate cu contracte individuale de muncă și pregătite de angajator în conformitate cu

prevederile ghidului de proceduri, din rândul persoanelor fără loc de muncă;

g) *posturi vacante* — locuri de muncă nou-create sau devenite libere ca urmare a fluctuației personalului, inclusiv prin demisie, deces sau transfer la alte unități, anunțate de angajatori prin solicitarea publică de angajare;

h) *posturi ocupate* — posturi în care au fost angajate cu contract individual de muncă persoane fără loc de muncă, în conformitate cu prevederile ghidului de proceduri;

i) *solicitant* — persoană fizică autorizată potrivit legii sau persoană juridică legal constituită, cu capital majoritar privat, care desfășoară sau urmează să desfășoare activități economice în zona de operare precizată în ghidul de proceduri și care își asumă obligația angajării și instruirii, cu contract individual de muncă pentru o perioadă de minimum 12 luni, a persoanelor fără loc de muncă, cu condiția acordării de stimulente financiare de către AND pentru fiecare post ocupat;

j) *angajator* — persoană fizică autorizată potrivit legii sau persoană juridică legal constituită, cu capital majoritar privat, care desfășoară sau urmează să desfășoare activități economice în zona de operare definită în ghidul de proceduri și careia, în baza contractului încheiat cu AND, îi revine obligația angajării în muncă și instruirii, pe bază de contract individual de muncă, a persoanelor fără loc de muncă;

k) *fondul* — resurse financiare publice, destinate, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 11/2000, acordării de către AND de stimulente financiare angajatorilor;

l) *condiții de eligibilitate* — condiții prevăzute în ghidul de proceduri, pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul de stimulente financiare pentru a fi parte într-un contract cu AND;

m) *colectiv zonal* — filială fără personalitate juridică din cadrul AND, care își desfășoară activitatea în zona de operare precizată în ghidul de proceduri;

n) *activitate minieră* — activitatea agenților economici care execută lucrări privind prospecțiunea, explorarea, dezvoltarea, exploatarea, prelucrarea, concentrarea, extracția metalurgică și comercializarea produselor miniere;

o) *activități conexe* — activități economice care asigură servicii și furnituri activității miniere, în care au fost întreprinse concedieri prin disponibilizări colective, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 22/1997;

p) *proiect* — Proiectul de închidere a minelor și de atenuare a impactului social, finanțat prin Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în valoare de 44,5 milioane dolari S.U.A., ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 11/2000;

q) *program* — parte a componentei de Proiect „Atenuarea impactului social” pentru asigurarea de stimulente financiare în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă de către angajatori;

r) *contract-cadru* — contractul pentru angajarea și instruirea persoanelor fără loc de muncă, cu acordarea de stimulente financiare angajatorului, încheiat de AND cu acesta.

*ANEXA Nr. 3
la ghidul de proceduri*

FORMULAR DE CERERE

1	Numele solicitantului: <i>Denumirea completă (inclusiv tip) și prescurtare</i>	
	Cod fiscal:	— Numărul și data înregistrării în registrul comerțului — Autorizație de funcționare

2	Adresa oficială: <i>(inclusiv strada, localitatea, județul)</i>		
	Telefon:	Fax:	E-mail:
	Adresa, telefon, fax și E-mail pentru corespondență și contacte:		
	Administrator/persoană fizică autorizată:	Persoana de contact:	

3	Data înființării	4	Data privatizării <i>(dacă este cazul)</i>
5	Proprietari: <i>(Vă rugăm să indicați structura patrimoniului și a acționarilor/asociaților în %.)</i>		

6	Cifra de afaceri:	1999
---	-------------------	------

7	Situția contabilă a solicitantului: <i>(Vă rugăm să adăugați ultimul bilanț contabil sau ultimul formular de raportare contabilă ori ultima balanță de verificare, avizată de organele competente.)</i>	
8	Obiectul principal al activității	9 Servicii/produse 10 Tipul clienților și acoperirea geografică
11	Numărul de persoane angajate în prezent <i>(incluzând o scurtă descriere a posturilor)</i>	1999/2000
12	Fluctuația personalului <i>(Vă rugăm să indicați numărul de persoane care au părăsit unitatea în ultimele 12 luni, posturile eliberate și motivele eliberării acestora.)</i>	
OFERTA PUBLICĂ DE LOCURI DE MUNCĂ VACANTE		
13	Numărul de posturi solicitate și descrierea acestora <i>(Vă rugăm să prezentați numărul de posturi solicitat; pentru fiecare post precizați denumirea postului și criteriile de selecție.)</i>	
14	Salariul net corespunzător fiecărui loc de muncă pentru care se solicită stimulente financiare	

15	<p>Instruirea ce va fi asigurată <i>(Descrieți aranjamentele făcute pentru asigurarea instruirii, asigurarea protecției muncii la locul de muncă, inclusiv numele și poziția persoanei din cadrul unității, responsabilă cu asigurarea instruirii angajaților.)</i></p>
16	<p>Necesarul de stimulente financiare solicitate <i>(Vă rugăm să precizați necesarul de stimulente financiare corespunzător fiecărui loc de muncă prezentat în oferta publică de angajare.)</i></p> <p>Valoarea totală a stimulentelelor financiare solicitate: dolari S.U.A. <i>(Exemplu de calcul: numărul de posturi prezentate în oferta publică de angajare înmulțit cu maximum 500 dolari S.U.A. pentru fiecare post)</i></p>

17	<p>Modalitatea de transmitere a răspunsului <i>(Vă rugăm să indicați modalitatea în care doriți să fie făcută transmiterea răspunsului la cererea dvs., precizând adresa completă și codul poștal pentru transmiterea poștală, numărul de fax sau adresa de e-mail.)</i></p>
----	---

Numele, prenumele și funcția
(persoana autorizată să semneze pentru și în numele unității ce întocmește cererea)

Semnătura și ștampila

Data cererii

NOTĂ:

Informații suplimentare privind completarea cererii se pot obține de la colectivul zonal din zona de operare, prevăzut în anexa nr. 2 la ghidul de proceduri.

CONDIȚIILE
de eligibilitate a solicitanților de stimulente financiare, documentele și autoritățile care le certifică

Condiția de eligibilitate	Documentul care certifică respectarea condiției de eligibilitate	Autoritatea care certifică
Persoana fizică autorizată potrivit legii sau persoana juridică legal constituită, cu capital majoritar privat	Copie de pe certificatul de înmatriculare	Registrul comerțului
Solicitantul desfășoară activitate economică în zona de operare	Dovada desfășurării activității economice în zona de operare a schemei de stimulente financiare	Camera de comerț și industrie
Solicitantul nu se află în situație de faliment, lichidare sau încetare de plăți ori într-o procedură legală ce poate determina un asemenea efect	Declarație pe propria răspundere întocmită de persoana fizică autorizată potrivit legii sau de administratorul societății comerciale solicitante (anexa nr. 4A) Ultimul bilanț contabil sau ultimul formular de raportare contabilă ori ultima bilanță de verificare, avizate de organele competente	Administrația financiară
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor salariale	Declarație pe propria răspundere întocmită de persoana fizică autorizată potrivit legii sau de administratorul societății comerciale solicitante (anexa nr. 4A) Ultimul bilanț contabil sau ultimul formular de raportare contabilă ori ultima bilanță de verificare, avizate de organele competente	Administrația financiară
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de bugetul de stat	Scrisoare de confirmare	Administrația financiară
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat	Scrisoare de confirmare	Direcția generală de muncă și protecție socială (Casa de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale)
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de Fondul pentru plata ajutorului de șomaj	Scrisoare de confirmare	Agenția pentru ocupare și formare profesională județeană
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de Fondul asigurărilor sociale de sănătate	Scrisoare de confirmare	Casa de asigurări sociale de sănătate
Solicitantul nu a fost parte într-un contract finanțat de Guvernul României, de organisme și bănci internaționale și care a încetat din cauza nerespectării termenilor și condițiilor contractuale de către solicitant	Declarație pe propria răspundere întocmită de persoana fizică autorizată sau de administratorul societății comerciale solicitante (anexa nr. 4A)	
Solicitantul are un comportament civic corespunzător	Recomandare	Consoțiul local
Dovada publicării și transmiterii agenției pentru ocupare și formare profesională județeană a solicitării de angajare	Un exemplar din publicația în care a fost făcut anunțul Copie de pe solicitarea publică de angajare cu număr de înregistrare la agenția pentru ocupare și formare profesională județeană Copie de pe solicitarea publică de angajare cu număr de înregistrare la AND	Agenția pentru ocupare și formare profesională județeană
Solicitantul nu a derulat, cu mai puțin de 12 luni înainte de solicitarea de stimulente financiare, un program de restructurare în zona de operare, din care să fi rezultat reduceri de personal pentru locuri de muncă similare celor pentru care solicită stimulente financiare	Adeverință	Agenția pentru ocupare și formare profesională județeană

ANEXA Nr. 4A
la condițiile de eligibilitate

DECLARAȚIE

Subsemnatul, persoană fizică autorizată prin, cu domiciliul în localitatea, str. nr., bl., ap., județul, declar pe propria răspundere că în activitatea pe care o desfășor conform procedurilor legale:

- nu sunt în încetare de plăți sau într-o procedură de executare silită;
- nu înregistrez datorii restante la plata obligațiilor salariale;
- nu am fost parte într-un contract finanțat de instituții și bănci internaționale care a încetat din cauza nerespectării termenilor și condițiilor contractuale.

Subsemnatul, administrator al Societății Comerciale, cu sediul în localitatea, str. nr., bl., ap., județul, declar pe propria răspundere că:

- societatea pe care o reprezint nu se află în stare de faliment, lichidare sau încetare de plăți ori într-o procedură legală ce poate determina un asemenea efect;
- societatea pe care o reprezint nu înregistrează datorii la plata obligațiilor salariale;
- societatea pe care o reprezint nu a fost parte într-un contract finanțat de instituții și bănci internaționale, care a încetat din cauza nerespectării termenilor și condițiilor contractuale de către societatea comercială pe care o reprezint.

Am luat la cunoștință că pentru declarațiile necorespunzătoare adevărului suport consecințele art. 292 Cod penal.

Data
.....

Semnătura
Ștampila persoanei fizice
autorizate/societății comerciale

ANEXA Nr. 5
la ghidul de proceduri

DATELE DE IDENTIFICARE A COLECTIVELOR ZONALE AND

Nr. crt.	Colectivul zonal	Adresa	Telefon	Fax	Aria teritorială de responsabilitate (județul)
1.	Petroșani	General Vasile Milea nr. 32—34 2675 Petroșani, județul Hunedoara	054 542721	054 542721	Hunedoara (Valea Jiului)
2.	Târgu Jiu	Piața Victoriei nr. 2—4 Târgu Jiu, județul Gorj (camera 147)	053 223538	053 223538	Gorj, Vâlcea, Mehedinți
3.	Baia Mare	Str. Revoluției nr. 1 4800 Baia Mare, județul Maramureș	062 217186 ext. 131	062 217186 ext. 131	Maramureș (aria vestică)
4.	Ploiești	str. Bobâlna nr. 2 Ploiești, județul Prahova	044 195065	044 195065	Prahova, Dâmbovița, Argeș, Covasna
5.	Rodna	Str. Principală nr. 1003 4532 Rodna, județul Bistrița-Năsăud	063 377373	063 377373	Bistrița-Năsăud
6.	Bălan	str. 1 Decembrie nr. 25 4137 Bălan, județul Harghita	066 130191	066 130257	Harghita
7.	Gura Humorului	str. Sfântul Mihail nr. 1, bl. 6 Gura Humorului, județul Suceava	030 231513	030 232919	Suceava
8.	Baia Borșa	Str. Independenței nr. 12 4997 Baia Borșa, județul Maramureș	062 345230 int. 187	062 345422	Maramureș (aria estică)
9.	Comănești	Str. Ciobanus nr. 2 5475 Comănești, județul Bacău	034 386655	034 386655	Bacău
10.	Moldova Nouă	Căminul de nefamiliști nr. 2 1785 Moldova Veche, Orașul Nou, județul Caraș-Severin	055 542911	055 540456	Caraș-Severin (aria sudică)
11.	Voivozi	Exploatarea Miniere Voivozi, Comuna Popești, județul Bihor	059 132636	059 132636	Bihor, Sălaj

Nr. crt.	Colectivul zonal	Adresa	Telefon	Fax	Aria teritorială de responsabilitate (județul)
12.	Deva	Piața Unirii nr. 9, Deva, județul Hunedoara	054 218617	054 213641	Deva, Cluj, Tulcea
13.	Alba Iulia	Bd Victoriei nr. 109, Alba Iulia, județul Alba	058 814459	058 814479	Alba
14.	Anina	Piața Victoriei nr. 8, Anina—Steierdorf, județul Caraș-Severin	055 240001	055 240001	Caraș-Severin (aria nordică)

Agencia Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere
Calea Victoriei nr. 152—154, sectorul 1, București (colectivul central)

*ANEXA Nr. 6
la ghidul de proceduri*

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA
ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR
DE RECONSTRUCȚIE A ZONELOR MINIERE

Colectivul zonal

ADEVERINȚĂ

Se adeverește prin prezenta că domnul, în calitate de, respectiv de reprezentant al Societății Comerciale, a depus o cerere pentru acordarea de stimulente financiare.

Cererea, împreună cu documentele prevăzute în anexa nr. 4 la ghidul de proceduri, a fost depusă în data de, la ora h m și a fost înregistrată în Registrul special al cererilor la nr.

Documentele depuse de, având file, au fost semnate de responsabilul de la colectivul zonal și de și au fost introduse în plic care a fost sigilat.

Prezenta adeverință a fost întocmită în două exemplare, ambele semnate de domnul

Semnătura
Ștampila persoanei fizice
autorizate/societății comerciale
.....
.....

Semnătura și ștampila
responsabilului
colectivului zonal
.....

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERȚULUI
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA
ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR
DE RECONSTRUCȚIE A ZONELOR MINIERE

Directorul general al AND,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Nr.

Data

Directorul economic al AND,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

REFERAT

privind îndeplinirea condițiilor de eligibilitate de către

Condiția de eligibilitate	Documentul care certifică respectarea condiției de eligibilitate	Autoritatea care certifică
Persoana fizică autorizată potrivit legii sau persoana juridică legal constituită, cu capital majoritar privat		
Solicitantul desfășoară sau urmează să desfășoare activități economice în zona de operare		
Solicitantul nu se află în situație de faliment, lichidare sau încetare de plăți ori într-o procedură legală ce poate determina un asemenea efect		
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor salariale		
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de bugetul de stat		
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de bugetul asigurărilor sociale de stat		
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de Fondul pentru plata ajutorului de șomaj		
Solicitantul nu înregistrează datorii la plata obligațiilor față de Fondul asigurărilor sociale de sănătate		
Solicitantul nu a fost parte într-un contract finanțat de Guvernul României, organisme și bănci internaționale, care a încetat din cauza nerespectării termenilor și condițiilor contractuale de către solicitant		
Solicitantul are un comportament civic corespunzător		
Dovada publicării și transmiterii către agenția pentru ocupare și formare profesională județeană a solicitării de angajare		
Solicitantul nu a derulat, cu mai puțin de 12 luni înainte de solicitarea de stimulente financiare, un program de restructurare în zona de operare din care să fi rezultat reduceri de personal pentru locuri de muncă similare celor pentru care solicită stimulente financiare		

Solicitantul îndeplinește / nu îndeplinește condițiile de eligibilitate.

Expert desemnat prin decizie a directorului general al AND
(numele, prenumele și semnătura)

Se certifică existența disponibilităților în fond.

Responsabil program UIP-AND
(numele, prenumele și semnătura)

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERTULUI
AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA
ȘI IMPLEMENTAREA PROGRAMELOR
DE RECONSTRUCȚIE A ZONELOR MINIERE

Calea Victoriei nr. 152—154
sectorul 1, București
ROMÂNIA

Nr.
Data

Către:

În urma analizării cererii dumneavoastră pentru acordarea de stimulente financiare, înregistrată la Colectivul zonal în data de/...../....., vă facem cunoscut că Societatea Comercială îndeplinește condițiile de eligibilitate.

Ca urmare, vă rugăm să vă prezentați în vederea încheierii contractului în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea prezentei adrese la sediul colectivului zonal la care a fost depusă cererea sau la sediul central al AND, situat în: Calea Victoriei nr. 152—154, sectorul 1, București, camera

În vederea stabilirii datei și a orei vizitei dumneavoastră, vă rugăm să ne contactați la numerele de telefon:; persoana de contact:

Neprezentarea în termenul prevăzut mai sus poate conduce la pierderea calității de solicitant eligibil.

Director general al AND,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

CONTRACT-CADRU

pentru acordarea de stimulente financiare în vederea angajării și instruirii persoanelor fără loc de muncă provenite din activitatea minieră și din activități conexe acesteia

Nr. din

I. Părțile contractului

A. Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere, denumită în continuare *AND*, reprezentată prin, având funcția de director general, și, având funcția de director economic, cu sediul în, str. nr., telefon, fax, codul poștal, contul bancar

B. Persoana fizică/juridică, denumită în continuare *angajator*, reprezentată prin, având funcția de, și, având funcția de, cu sediul în, str. nr., telefon, fax, codul poștal cont trezorerie

II. Obiectul contractului

Obiectul acestui contract este acordarea de stimulente financiare angajatorului pentru ocuparea a posturi vacante, prevăzute în oferta publică de locuri de muncă vacante, anexa nr. 9 A la contract, prin angajarea și instruirea de persoane fără loc de muncă.

Persoanele fără loc de muncă sunt persoanele definite în anexa nr. 2 la ghidul de proceduri.

III. Durata contractului

Durata contractului este de luni de la data semnării, dar nu poate depăși data de 31 decembrie 2003.

Angajatorul va începe derularea acestui contract cel mai târziu la 60 de zile de la data semnării lui.

IV. Valoarea contractului

Valoarea estimată a contractului este egală cu echivalentul în lei la cursul de schimb valutar al dolarului S.U.A. comunicat de Banca Națională a României în ziua anterioară efectuării plăților, a: dolari S.U.A. = nr. posturi solicitate × maximum 500 dolari S.U.A./post și an.

V. Modalități de plată a stimulentei financiare

Prima cerere de plată se depune de către angajator până la data de

Pentru restul plăților angajatorul va depune lunar cereri de plată, conform anexei nr. 9B la contract, până la data de 20 a fiecărei luni calendaristice.

AND va efectua plata în contul, deschis de angajator în acest scop la trezoreria statului.

Condițiile de plată sunt cele stipulate la art. 11 și 12 din ghidul de proceduri.

AND va efectua plata în termen de 30 de zile calendaristice de la data acceptării documentelor care atestă plata de către angajator a drepturilor salariale pentru posturile ocupate în baza contractului, potrivit orelor de muncă prestate de angajați.

VI. Obligațiile părților

A. AND are următoarele obligații:

- a) să faciliteze contactul dintre persoanele fără loc de muncă și angajatori;
- b) să asigure asistență la solicitarea angajatorilor în problemele legate de obligațiile care le revin acestora prin contract;
- c) să atenționeze angajatorul cu privire la problemele reclamate de angajați, cu referire la obligațiile ce îi revin angajatorului prin contractul individual de muncă;
- d) să efectueze plata stimulentei financiare la termenele și în condițiile convenite prin contract;
- e) să urmărească modul în care angajatorul își îndeplinește obligațiile contractuale;
- f) să sprijine angajatorul pe durata derulării contractului în vederea realizării obiectivelor acestuia;
- g) să faciliteze angajatorului, la solicitarea acestuia, accesul la programul de consultanță pentru afaceri.

B. Angajatorul are următoarele obligații:

- a) să încheie contracte individuale de muncă cu persoane fără loc de muncă provenite din rândul persoanelor disponibilizate ca urmare a procesului de restructurare a unităților miniere sau conexe acestora, în termen de 60 de zile calendaristice de la data semnării contractului cu AND, pentru locurile de muncă nou-create sau devenite vacante ca urmare a fluctuației personalului (inclusiv prin demisie, transfer, deces sau pensionare);
- b) angajarea unei persoane în conformitate cu prevederile ghidului de proceduri nu poate avea drept consecință încetarea unui alt contract de muncă pe durată nedeterminată;
- c) să asigure tratamentul nediscriminatoriu în procesul de selectare a persoanelor fără loc de muncă pe care urmează să le angajeze;
- d) să mențină contractele de muncă menționate la lit. a) pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, cu excepția situației în care încetarea contractului intervine din cauze imputabile angajatului, potrivit art. 130 alin. 1 lit. i), j), k) și l) din Codul muncii;
- e) să angajeze în termen de 30 de zile o altă persoană în locul de muncă vacant, urmând aceleași proceduri de selectare, în cazul în care încetarea unui contract de muncă intervine înainte de scurgerea perioadei de 12 luni din cauze imputabile angajatului;
- f) să asigure instruirea angajaților la locul de muncă, în concordanță cu oferta publică de locuri de muncă vacante (anexa nr. 9A la contract), așa cum se prevede în art. 7 lit. h) din ghidul de proceduri;
- g) să depună la colectivul zonal o copie de pe contractul individual de muncă al fiecărui angajat, însoțită de un grafic de instruire pentru locul de muncă respectiv, conform anexei nr. 9C la contract;
- h) să asigure personalul necesar pentru instruirea angajaților;
- i) să solicite AND încheierea unui act adițional la contractul de bază în termen de 15 zile lucrătoare, dar nu cu mai puțin de 3 luni înainte de expirarea contractului, dacă din cauze neimputabile angajatorului acesta este obligat să modifice structura de instruire stabilită prin contractul individual de muncă;

- j) să informeze în scris colectivul zonal la care a depus cererea în legătură cu orice modificare intervenită în executarea contractelor individuale de muncă, încheiate în baza contractului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data apariției acesteia;
- k) să utilizeze contul deschis în lei la trezoreria statului numai pentru operațiunile financiare din cadrul programului, legate de acordarea de stimulente financiare în vederea facilitării verificărilor și pentru asigurarea transparenței în utilizarea sumelor primite;
- l) să pună la dispoziție toate documentele cu privire la executarea contractului, la cererea persoanelor responsabile desemnate prin decizie a directorului general al AND.

VII. Modificarea, suspendarea și încetarea contractului

Modificarea

Modificarea contractului poate fi făcută prin acordul de voință al părților, materializat în acte adiționale la contract, întocmite în formă scrisă.

Acordul de voință este limitat, în sensul că el poate fi manifestat numai cu privire la clauzele contractului.

Valoarea contractului poate fi modificată unilateral de către angajator, dar numai în sensul diminuării acesteia, în funcție de numărul de locuri de muncă efectiv ocupate, la încheierea perioadei de 60 de zile de la semnarea contractului.

Valoarea contractului poate fi modificată unilateral de către AND pentru locurile de muncă neocupate, în termen de 60 de zile calendaristice de la data semnării contractului de către angajator.

Încetarea

Prezentul contract poate înceta în următoarele condiții:

- a) în cazul încetării finanțării, situație în care contractul este reziliat numai pentru viitor, lăsând neatins prestațiile succesive care au fost făcute anterior rezilierii; în acest caz pct. IX din acest contract nu se aplică;
- b) prin acordul părților, cu achitarea de către angajator a obligațiilor ce îi revin în conformitate cu art. 16 din ghidul de proceduri;
- c) în cazul în care angajatorul, din motive independente de voința lui, este silit să înceteze activitatea sau să modifice profilul acesteia, cu obligația notificării de către el în termen de 5 zile;
- d) în cazul în care intervin cazuri de forță majoră;
- e) la expirarea perioadei pentru care a fost încheiat contractul, în baza raportului de evaluare al responsabilului AND.

Actul juridic care determină încetarea contractului are eficiență egală față de ambele părți.

VIII. Forța majoră

Constituie cazuri de forță majoră evenimentele extraordinare, neprevăzute și inevitabile pentru una dintre părți, cum ar fi: război, cutremur, catastrofe naturale, incendii, inundații, revoluții.

Cazurile de forță majoră exonerează de răspundere partea contractantă care din acest motiv nu își respectă și nu poate executa obligațiile contractuale.

În această situație partea care din cauza forței majore nu își poate respecta și executa obligațiile contractuale va înștiința în scris, în termen de cel mult 5 zile de la data apariției acestei situații, cealaltă parte, urmând ca pe durata cazurilor de forță majoră contractul să fie considerat suspendat.

Dovada existenței cazurilor de forță majoră va fi certificată de Camera de Comerț și Industrie a României și a Municipiului București.

Omisiunea de a anunța în scris apariția forței majore atrage răspunderea contractuală a părții aflate în această situație pentru daunele cauzate.

IX. Răspunderea pentru neexecutarea obligațiilor contractuale

Pentru neexecutarea clauzelor prezentului contract părțile răspund potrivit legii.

În cazul în care angajatorul nu își respectă obligațiile asumate prin contract, AND va notifica angajatorului să depună toate diligențele pentru executarea corespunzătoare a contractului.

Dacă angajatorul nu se conformează în termen de 30 de zile de la primirea notificării, AND va proceda în conformitate cu prevederile art. 18 și 19 din ghidul de proceduri.

Rezilierea contractului din cauze imputabile angajatorului conduce la recuperarea de către AND a contravalorii în dolari a stimulentele financiare plătite până la data rezilierii contractului, la care se adaugă dobânda la rata comunicată de Banca Națională a României, aferentă perioadei respective. La valoarea astfel determinată se adaugă o penalitate de 0,15% pe zi, începând cu data rezilierii contractului și până la data restituirii integrale a sumelor datorate.

În cazul în care angajatorul prezintă dovezi acceptabile pentru AND că o comandă sau un contract comercial legat de angajatul pentru care s-a plătit stimulentele a fost anulat din motive neimputabile angajatorului, atunci prevederile alin. 1—4 ale acestui punct nu sunt aplicabile.

În cazul în care AND nu își execută obligațiile contractuale sau le execută în mod necorespunzător, datorează angajatorului penalități de 0,15% pe zi, stabilite în condițiile legii.

X. Litigii

În caz de litigiu părțile vor încerca soluționarea acestuia în mod amiabil.

În cazul în care nu se reușește soluționarea în mod amiabil a litigiului, părțile convin ca acesta să fie soluționat de instanțele judecătorești competente.

Anexele nr. 9A, 9B și 9C fac parte integrantă din prezentul contract.

XI. Semnături

Agenția Națională
pentru Dezvoltarea și Implementarea
Programelor de Reconstrucție
a Zonelor Miniere

Angajator,

*ANEXA Nr. 9A
la contractul-cadru*

OFERTĂ PUBLICĂ DE LOCURI DE MUNCĂ VACANTE

1.	Numărul de posturi solicitate și descrierea acestora <i>(Vă rugăm să prezentați numărul de posturi solicitat; pentru fiecare post precizați denumirea postului și criteriile de selecție.)</i>
2.	Salariul net corespunzător fiecărui loc de muncă pentru care se solicită stimulente financiare nerambursabile
3.	Instruirea ce va fi asigurată <i>(Descrieți aranjamentele făcute pentru asigurarea instruirii, asigurarea protecției muncii la locul de muncă, inclusiv numele și poziția persoanei din cadrul unității, responsabilă cu asigurarea instruirii angajaților.)</i>

Data

Semnătura

Ștampila persoanei fizice
autorizate/societății comerciale

FORMULAR

pentru calculul și înregistrarea sumelor la care este îndreptățit angajatorul, în funcție de timpul efectiv lucrat de angajați

Perioada (luna) anul

Nr. crt.	Numele și prenumele persoanei	Denumirea locului de muncă	Salariul net lunar la data angajării	Numărul de zile efectiv lucrate	Numărul de ore efectiv lucrate	Salariul plătit pentru timpul efectiv lucrat (mii lei)	Tariful orar corespunzător valorii stimulentei financiare prevăzută în contract pentru postul respectiv (dolari S.U.A./oră)	Valoarea stimulentei financiare corespunzătoare timpului efectiv lucrat (dolari S.U.A.)

Semnătura

Ștampila persoanei fizice
autorizate/societății comerciale

GRAFIC DE INSTRUIRE

întocmit de angajatorul

Denumirea locului de muncă	Meseria pentru care se instruește	Program de instruire				Forma de atestare a instruirii
		teoretică		practică		
		Timp (ore)	Perioada	Timp (ore)	Perioada	

Data/...../.....

Semnătura
Ștampila persoanei fizice
autorizate/societății comerciale

MONITORIZAREA, CONTROLUL, RAPORTAREA ȘI EVALUAREA EFECTELOR ACORDĂRII DE STIMULENTE FINANCIARE

Monitorizarea, controlul, raportarea și evaluarea efectelor acordării de stimulente financiare sunt în sarcina colectivelor zonale ale AND. Aceasta cuprinde următoarele componente: monitorizarea de rutină și monitorizarea anuală.

a) Monitorizarea de rutină constă în evidența curentă a:
— cererilor de stimulente financiare, pe categorii de unități solicitante (potrivit specificațiilor din ghidul de proceduri);

— persoanelor angajate ca urmare a aplicării prevederilor contractelor de acordare de stimulente financiare (pe meserii/calificări avute la data angajării și pe meserii/calificări ce urmează să fie dobândite, pe sexe și pe categorii de vârstă — 18—30 de ani, 31—45 de ani, peste 45 de ani —, pe categorii de activități pentru care sunt angajate, potrivit CAEN, pe forme de angajare — contract de muncă/convenție civilă);

— unităților selectate ca beneficiare ale stimulentei financiare și ale sumelor efectiv plătite cu titlu de stimulente financiare, pe categorii de unități beneficiare;

— nivelului mediu lunar al salariilor nete încasate de persoanele angajate, pe categorii de activități pentru care au fost angajate și instruite, potrivit CAEN;

— schimbărilor de personal angajat, pe categorii de cauze — abandon, concediere, cauze de incompatibilitate cu cerințele postului etc.

Aceste date se centralizează lunar și se raportează trimestrial la sediul central al AND. De la data devenirii operaționale a Sistemului de management al informației aceste date vor fi introduse lunar în baza de date a AND.

b) Monitorizarea anuală constă în:

— realizarea de analize în dinamica datelor centralizate lunar;

— analiza și sistematizarea cauzelor de eșec de integrare profesională;

— calcularea indicelui de succes al aplicării programului de acordare de stimulente financiare, la nivelul zonei miniere, pe categorii de unități beneficiare de stimulente financiare și pe categorii de activități, potrivit CAEN (numărul persoanelor angajate ca urmare a aplicării prevederilor

contractelor de acordare de stimulente financiare, în cursul anului de referință, raportat la numărul persoanelor care au calitatea de angajat la sfârșitul anului respectiv, înmulțit cu 100);

— calcularea indicelui de eficacitate relativă al aplicării programului de acordare de stimulente financiare la nivelul zonei miniere, pe categorii de unități beneficiare și pe categorii de activități pentru care s-a făcut angajarea (totalul plăților aferente anului de referință, raportat la numărul persoanelor angajate în anul respectiv pe baza convențiilor de subsidiere, înmulțit cu 100);

— calcularea indicelui de eficacitate absolută al stimulentei financiare la nivelul zonei miniere, pe categorii de unități beneficiare și pe categorii de activități pentru care s-a făcut angajarea (totalul plăților aferente anului de referință, raportat la numărul persoanelor angajate în anul respectiv și care au calitatea de angajat la sfârșitul anului respectiv, înmulțit cu 100);

— calcularea indicelui de impact pe piața muncii ca urmare a aplicării programului de acordare de stimulente financiare, la nivelul județelor din zona minieră (numărul total al persoanelor nou-angajate în anul de referință, raportat la numărul persoanelor angajate în cadrul programului de acordare de stimulente financiare, înmulțit cu 100);

— evidențierea avantajelor și dezavantajelor implementării programului de acordare de stimulente financiare, precum și a factorilor de atractivitate/descurajare în aplicarea acestuia, pentru unitățile beneficiare și pentru persoanele astfel angajate, pe baza unor aprecieri scrise din partea unităților beneficiare și din partea persoanelor angajate, însoțită de propuneri pentru îmbunătățirea ghidului de proceduri.

Aceste date se centralizează în cursul lunii ianuarie a anului următor anului de referință și se raportează la sediul central al AND. De la data devenirii operaționale a Sistemului de management al informației aceste date vor fi introduse anual în baza de date a AND.

GUVERNUL ROMÂNIEI**HOTĂRÂRE****privind programul-cadru de restructurare a sectorului producției de apărare**

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României, ale Legii nr. 78/1995 privind protecția personalului și a patrimoniului din sectorul producției de apărare și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Restructurarea sectorului producției de apărare vizează realizarea următoarelor obiective:

a) redimensionarea actualelor capacități de producție pe criterii de eficiență economică, precum și realizarea unor structuri organizatorice adaptabile cerințelor planului de mobilizare aprobat de Consiliul Suprem de Apărare a Țării;

b) alinierea performanțelor produselor realizate la standardele de calitate euroatlantică, care să asigure

compatibilitatea și interoperabilitatea cu sistemele de armă ale țărilor membre NATO;

c) creșterea volumului producției de export;

d) asigurarea unei protecții sociale reale și durabile.

Art. 2. — Acțiunea de restructurare se va desfășura potrivit prezentului program-cadru, în următoarele etape:

a) etapa I — până la data de 30 octombrie 2000 — fuziunea unor agenți economici din sectorul producției de apărare de sub autoritatea altor instituții sub autoritatea

Ministerului Industriei și Comerțului, prin înființarea Companiei Naționale „Romarm” — S.A., în scopul aplicării unei strategii unitare de restructurare a acestora, în concordanță cu strategia militară a României;

b) etapa a II-a — până la 15 decembrie 2000 — elaborarea și aprobarea programului de restructurare a activităților Companiei Naționale „Romarm” — S.A., în scopul atingerii obiectivelor prevăzute la art. 1;

c) etapa a III-a — până la 30 martie 2001 — elaborarea programului de restructurare a sectorului industriei de apărare pentru capacitățile de producție militară, altele decât cele cuprinse în structura Companiei Naționale „Romarm” — S.A.;

d) etapa a IV-a — până la 30 iunie 2001 — stabilirea strategiei și politicilor de privatizare în domeniu.

Art. 3. — (1) În etapa I se vor desfășura următoarele activități principale:

a) elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului privind înființarea Companiei Naționale „Romarm” — S.A. sub autoritatea Ministerului Industriei și Comerțului, prin fuziunea Societății Naționale „Romarm” — S.A. cu Regia Autonomă „Arsenalul Armatei”;

b) elaborarea de către Ministerul Apărării Naționale a programelor de înzestrare a categoriilor de forțe armate la pace, cu finanțare asigurată pentru perioada 2001—2005, și de către Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale a cererilor Planului de mobilizare pentru perioada 2001—2004.

(2) La elaborarea proiectului de hotărâre a Guvernului se vor avea în vedere:

a) inventarierea și evidențierea situației juridice a bunurilor aflate în patrimoniul și în capitalul social al agenților economici reorganizați;

b) inventarierea obligațiilor bugetare, creanțelor și creditelor financiare asumate de fiecare agent economic;

c) situația contractelor existente și a posibilităților reale de rambursare a datoriilor scadente;

d) evaluarea situației economico-financiare.

(3) Prezentarea la Guvern de către Ministerul Industriei și Comerțului a raportului privind rezultatele și concluziile desprinse din aplicarea etapei I.

Art. 4. — (1) În etapa a II-a, în vederea elaborării și aprobării programului de restructurare a activităților Companiei Naționale „Romarm” — S.A. vor fi adoptate programe concrete cuprinzând măsuri, termene și responsabilități privind:

a) redimensionarea corespunzătoare a capacităților de producție, în funcție de necesarul de înzestrare a forțelor sistemului național de apărare la pace, cu finanțare asigurată, posibilitățile la export și sarcinile la mobilizare;

b) stabilirea activelor care nu concură în mod direct la realizarea obiectului de activitate, în vederea externalizării acestora din companie și a modului de valorificare sau de administrare;

c) elaborarea proiectului bugetului de venituri și cheltuieli al Companiei Naționale „Romarm” — S.A. pentru anul 2000, în concordanță cu obiectivele de restructurare;

d) analizarea necesității și stabilirea priorităților cu privire la continuarea/sistarea lucrărilor în derulare sau la angajarea de noi lucrări privind modernizarea, re tehnologizarea și dezvoltarea capacităților de producție existente;

e) alocarea din surse proprii, atrase sau de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru modernizarea, re tehnologizarea și conversia capacităților de producție;

f) alocarea fondurilor de la bugetul de stat în vederea finanțării costurilor aferente capacităților de producție pentru apărare propuse să fie conservate, prevăzute în planul de

mobilizare, și a celor pentru compensarea cheltuielilor efectuate pentru menținerea în stare de funcționare a capacităților speciale neîncărcate, cu datoriile Societății Naționale „Romarm” — S.A. și Regiei Autonome „Arsenalul Armatei”, preluate de societățile comerciale nou-înființate;

g) realizarea acompaniamentului social real și de reconversie a forței de muncă disponibilizate în urma activității de restructurare, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu alte agenții specializate;

h) includerea în cadrul Programului de restructurare a întreprinderilor și reconversie profesională RICOP a subunităților preluate de la Regia Autonomă „Arsenalul Armatei”, în condițiile în care Compania Națională „Romarm” — S.A. nu poate asigura plăți compensatorii.

(2) Prezentarea la Guvern de către Ministerul Industriei și Comerțului a raportului privind rezultatele și concluziile desprinse din aplicarea etapei a II-a.

Art. 5. — (1) În etapa a III-a se va elabora programul de restructurare a capacităților de producție pentru apărare, altele decât cele cuprinse în structura Companiei Naționale „Romarm” — S.A., și se vor întreprinde următoarele măsuri:

a) elaborarea propunerilor de redimensionare corespunzătoare a capacităților de producție, în funcție de necesarul de înzestrare la pace, cu finanțare asigurată, a forțelor sistemului național de apărare, posibilitățile la export și sarcinile la mobilizare;

b) stabilirea agenților economici care nu concură în mod direct la realizarea producției pentru apărare și elaborarea propunerilor de externalizare a acestora din sectorul producției de apărare;

c) analizarea necesității și stabilirea priorităților cu privire la continuarea/sistarea investițiilor în derulare sau la angajarea de noi lucrări privind modernizarea, re tehnologizarea, dezvoltarea capacităților de producție existente;

d) propuneri pentru alocarea fondurilor de la bugetul de stat în vederea finanțării costurilor aferente capacităților de producție pentru apărare propuse să fie conservate, prevăzute în planul de mobilizare;

e) elaborarea propunerilor de programe de măsuri pentru realizarea acompaniamentului social real și de reconversie a forței de muncă disponibilizate în urma activității de restructurare, împreună cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale și cu alte agenții specializate;

f) includerea în cadrul Programului de restructurare a întreprinderilor și reconversie profesională RICOP a agenților economici care urmează să disponibilizeze personal în urma activității de restructurare.

(2) Prezentarea la Guvern de către Ministerul Industriei și Comerțului a raportului privind rezultatele și concluziile desprinse din aplicarea etapei a III-a.

Art. 6. — (1) În etapa a IV-a se va finaliza documentația aferentă procesului de restructurare prin consolidarea entităților rezultate din reorganizare și se vor întreprinde următoarele măsuri:

a) elaborarea unui studiu pentru definitivarea și adoptarea strategiei de privatizare în domeniul producției de apărare;

b) elaborarea programelor de privatizare.

(2) Prezentarea la Guvern de către Ministerul Industriei și Comerțului a raportului privind rezultatele și concluziile desprinse din aplicarea etapei a IV-a.

Art. 7. — Ministerul Industriei și Comerțului împreună cu Ministerul Apărării Naționale, Fondul Proprietății de Stat și Oficiul Central de Stat pentru Probleme Speciale vor elabora programele de restructurare. Programele de

restructurare vor fi supuse spre aprobare Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

Art. 8. — Ministerul Industriei și Comerțului va coordona îndeplinirea programului-cadru de restructurare a sectorului producției de apărare prin direcțiile de specialitate,

împuternicind Adunarea generală a acționarilor și Consiliul de administrație ale Companiei Naționale „Romarm” — S.A. pentru aducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute la art. 2, 3 și 4.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

Ministrul industriei și comerțului,
Radu Berceanu

Ministrul apărării naționale,
Sorin Frunzăverde

p. Ministrul finanțelor,
Sebastian Vlădescu,
secretar de stat

p. Ministrul muncii și protecției sociale,
Simona Marinescu,
secretar de stat

Președintele Consiliului de administrație
al Fondului Proprietății de Stat,
Radu Sârbu

București, 26 octombrie 2000.
Nr. 1.008.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind corelarea gradelor profesionale prevăzute în Statutul personalului silvic cu categoriile, clasele și gradele aferente funcțiilor publice, prevăzute în Statutul funcționarilor publici

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 58 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Corelarea gradelor profesionale ale personalului silvic, prevăzute în Statutul personalului silvic, cu categoriile, clasele și gradele aferente funcțiilor publice, prevăzute în Statutul funcționarilor publici, se face potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Prezenta hotărâre se aplică personalului silvic care, potrivit legii, are și calitatea de funcționar public.

Art. 3. — Au calitatea de funcționar public categoriile de personal silvic care au fost numite, în condițiile legii, în

funcții publice de conducere și de execuție, în următoarele structuri:

a) direcția și compartimentele de specialitate în domeniul gospodăririi pădurilor, din aparatul propriu al Ministerului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului;

b) inspectoratele silvice teritoriale pentru controlul aplicării regimului silvic în Fondul forestier național, precum și cele din cadrul oficiilor cinegetice teritoriale.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

Ministrul apelor, pădurilor
și protecției mediului,
Romică Tomescu

p. Ministrul funcției publice,
Marian Pârjol,
secretar de stat

p. Președintele Agenției Naționale
a Funcționarilor Publici,
József Birtalan

București, 26 octombrie 2000.
Nr. 1.009.

CORELAREA

gradelor profesionale prevăzute în Statutul personalului silvic cu categoriile, clasele și gradele aferente funcțiilor publice, prevăzute în Statutul funcționarilor publici

Grade profesionale (Statutul personalului silvic — art. 7 și anexa)	Categoriile, clase și grade (Statutul funcționarilor publici — art. 10—12 și art. 14)
PERSONAL SILVIC	FUNȚIONARI PUBLICI
I. Ingineri <i>(Pregătirea superioară — absolvenți ai facultății de silvicultură)</i>	I. Categoria A <i>(Studii superioare de lungă durată, absolvite cu diplomă de licență sau echivalente)</i>
Inginer silvic debutant	Funcționar public debutant
Inginer silvic	Clasa a III-a — gradul 3 sau gradul 2
Inginer-șef silvic	Clasa a III-a — gradul 1 Clasa a II-a — gradul 3
Inginer inspector silvic	Clasa a II-a — gradul 2 sau gradul 1
Inginer inspector general silvic	Clasa I — gradul 3 sau gradul 2
Inginer consilier silvic	Clasa I — gradul 1
II. Subingineri <i>(Pregătire superioară de scurtă durată — absolvenți ai colegiului forestier)</i>	II. Categoria B <i>(Studii superioare de scurtă durată, absolvite cu diplomă)</i>
Subinginer silvic debutant	Funcționar public debutant
Subinginer silvic	Clasa a III-a — gradul 3 sau gradul 2
Subinginer silvic principal	Clasa a III-a — gradul 1 Clasa a II-a — gradul 3 sau gradul 2 ori gradul 1 Clasa I — gradul 3 sau gradul 2 ori gradul 1
III. Tehnicienii <i>(Pregătire medie — absolvenți ai școlii tehnice silvice postliceale)</i>	III. Categoria C <i>(Studii medii liceale sau postliceale, absolvite cu diplomă)</i>
Tehnician silvic debutant	Funcționar public debutant
Tehnician silvic	Clasa a III-a — gradul 3 sau gradul 2 ori gradul 1
Tehnician silvic principal	Clasa a II-a — gradul 3 sau gradul 2 ori gradul 1 Clasa I — gradul 3 sau gradul 2 ori gradul 1

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro